

TURİZM ÇALIŞTAYI

30 NİSAN 2013

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Lütüf ATAY

Yrd. Doç. Dr. Hacı Mehmet YILDIRIM

Sertifika No: 13188

DETAY YAYINCILIK

Adakale Sokak No: 14/1-5 Kızılay-Ankara

Tel: 0312. 434 0949 - Faks: 0312 434 3142

web: www.detayyayin.com.tr

e-posta: detayyay@gmail.com

online satış: www.detayyayin.com.tr

DETAY
YAYINCILIK

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Lütfi ATAY

Yrd. Doç. Dr. Hacı Mehmet YILDIRIM

TURİZM ÇALIŞTAYI

30 NİSAN 2013

Bu  alıőtay Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu tarafından düzenlenmiőtir.

Ankara, 2016

DETAY YAYINLARI

: ***

1. Baskı

: Haziran 2016

ISBN

: *****

Yayıncı Sertifika No

: 13188

Matbaa Sertifika No

: 26649

© Detay Anatolia Akademik Yayıncılık Ltd. Şti.

Her hakkı saklıdır. Yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince, 5 yıla kadar hapis ve adli para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Dizgi

: Detay Yayıncılık

Kapak Tasarım

: Detay Yayıncılık

Baskı ve Cilt

: Bizim Büro Matbaacılık ve Basımevi

1. Sanayi Caddesi Sedef Sokak No: 6/1 İskitler-Ankara

Kütüphane Bilgi Kartı

Lütfi Atay ve Hacı Mehmet Yıldırım

Turizm Çalıştayı, 1. Baskı

ISBN: ***** , *** + *** sayfa, kaynakça var, dizin yok

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ

DETAY ANATOLIA AKADEMİK YAYINCILIK LTD. ŞTİ.

Adakale Sokak No: 14/1-5 Kızılay/ANKARA

Tel : (0.312) 434 09 49 • Faks: (0.312) 434 31 42

Web: www.detayyayin.com.tr • e-posta: detayyay@gmail.com

SUNUŞ

Çanakkale İlnde tarım, turizm ve eğitim sektörlerinin ön plana çıktığı hepimizin malumudur. İlin önde gelen sektörlerinden birisi olarak her ortamda vurgu yapılan turizm sektörünün arzu edilen düzeye çıkarılması için çeşitli çabaların olduğunu gözlemlemekteyiz. Bu kapsamda iki defa Çanakkale Turizm Zirvesi yapıldı. Bu organizasyonlar ildeki ilgili dinamiklerin iyi niyetli çabalarının çok açık bir göstergesidir. Bu samimi çabaların bir devamı olarak Sayın Valimiz ve Rektörümüz tarafından Çanakkale Turizm Çalıştay'ının yapılması kararı alındı. İlimizde en üst düzeyde lisans ve lisansüstü düzeyde turizm eğitimi veren kurum olarak Turizm işletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu olarak Çanakkale Turizm Çalıştay'ının düzenlemesi görevini üstlendik.

Arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmelerde çalıştayın ilimizde daha önce yapılan turizm toplantılarının formatından daha farklı bir formatta yapılmasının daha etkili ve verimli olabileceği konusunda hem fikir olduk. Bu bağlamda, Çanakkale'yi bir bütün ve tek bir destinasyon olarak ele almak yerine mevcut turistik talepleri ve arz yapısını dikkate alarak Çanakkale ilini 6 alt (mikro) destinasyon şeklinde değerlendirmenin daha rasyonel olabileceğini öngördük. Bu destinasyonları; Çanakkale Merkez (Truva Dahil) Gelibolu Yarımadası, Adalar, Assos (Ayvacık, Ezine ve Küçükkuyu dahil), Kazdağları (Yenice ve Bayramiç dahil) ve Biga-Çan- Lapseki şeklinde gruplandırdık. Her bir destinasyonda turizme etki eden paydaşları destinasyonun çalışma grubuna dahil ettik ve davet ettik.

Çalıştay günü sabah her bir destinasyonun davetlileri için birer toplantı salonu tahsis edildi ve katılımcılar paralel oturumlarda kendi destinasyonlarının turizmini okulumuzdan bir öğretim üyesinin moderatörlüğünde değişik açılardan değerlendirdiler, sorunları ve çözüm önerileri önceliklerine göre sıraladılar. Her bir destinasyonun çalışma grubunun raporları görevli moderatör öğretim üyeleri ve öğrencilerimiz tarafından hazırlandı.

Her bir destinasyonun çalışma grubunca oluşturulan raporların özetleri ilgili moderatör öğretim üyesi arkadaşlarımız tarafından öğleden sonra yapılan ortak toplantıda katılımcıların tamamına sunuldu. Sunumlar tamamlandıktan sonra da genel değerlendirme bölümünde katılımcıların raporlara ilişkin katkı ve öne-

rileri alındı. Turizm çalıştayında oluşturulan raporların özetlerine ve tam metinlerine bu kitapçıkta yer verildi.

Çanakkalemizde turizmin gelişmesi için gerekli olan yol haritasının hazırlanmasına katkı sağlamak amacı ile yapılan bu çalıştayın her bir destinasyon için ilgili destinasyonda paydaşların katılımı ile devam ettirilmesinin önemli olduğunu belirtmek isterim.

Burada bizlere ev sahipliği yapan ÇTSO yetkililerine, çalışma gruplarında yer alan değerli katılımcılara, davetli konuşmacı değerli hocamız Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU'na, oturumlara moderatörlük yapan öğretim elemanlarımıza çalıştayda görev alan tüm öğrencilerimize ve çalıştayı izleyen tüm katılımcılara katılımları ve destekleri için çok teşekkür ederim

Yrd. Doç. Dr. Lütfi ATAY
Yüksekokul Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	iii
İÇİNDEKİLER	v
ÇANAKKALE KENT DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ	1
GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ.....	2
ADALAR DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ.....	3
KAZDAĞLARI DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ.....	4
ASSOS DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ	5
BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ.....	6
TURİZM ÇALIŞTAYI ÖZET RAPORLAR.....	7
ÇANAKKALE KENT DESTİNASYON ÖZET RAPORU	9
GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU ÖZET RAPORU	11
ADALAR DESTİNASYONU ÖZET RAPORU	13
KAZDAĞLARI DESTİNASYONU ÖZET RAPORU.....	14
ASSOS DESTİNASYONU ÖZET RAPORU	15
BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU ÖZET RAPORU.....	18
TURİZM ÇALIŞTAYI TAM METİN RAPORLAR	23
ÇANAKKALE KENT DESTİNASYONU RAPORU	25
GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU RAPORU	32
ADALAR DESTİNASYONU RAPORU	37
KAZDAĞLARI DESTİNASYONU RAPORU	48
ASSOS DESTİNASYONU RAPORU	55
BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU RAPORU	60

ÇANAKKALE KENT DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Turgay Bucak
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Moderatör Yardımcıları:

Esin ÖZKAYA
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	İl Özel İdaresi	Necmettin KÖKSAL
2	Profesyonel Turist Rehberleri Derneği	Pınar AŞKIN SOYSAL
3	TSO	Levent GÜRSER
4	ATOD	Armaęan AYDEęER
5	Sualtı Turizmi	Deniz Ok ÖZBAŐARAN
6	TKDK	Mustafa TUNCEL

GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Mustafa BOZ
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Moderatör Yardımcıları:

İbrahim Yiğit UYGUN
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

Hilal KAYMAK
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	Eceabat Kaymakamlığı	Erkan ENGİ ve Hüseyin ELGÖRMÜŞ
2	Gelibolu Belediye Başkanlığı	Eray AYDIN
3	Eceabat Belediye Başkanlığı	Kudret Fazıl KILIÇ
4	İl Özel İdaresi	Reyhan COŞKUN
5	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Fehmi SEVAL
6	Gelibolu MYO	Mesut BOZKURT
7	Profesyonel Turist Rehberleri Derneği	Seyhan AKSOY ve Hadi TEKAY
8	Gelibolu Turizm Derneği Başkanlığı	Egemen ÇELEBİ
9	Gelibolu Vakfı	Yusuf ACAR
10	ÇATOD (Kum Motel)	Kemal PAZARBAŞI
11	Alçıtepe Köy Muhtarlığı	Necati TUTMAZ
12	Seddülbahir Köy Muhtarlığı	Sedat BIRAKAN
13	TJ Seyahat Acentası	Olimpia Hanım
14	TKDK	N.Sevinç ÖZDÜZEN

ADALAR DESTİNASYONU

KATILIMCI LİSTESİ

Modaretör:

Prof. Dr. H. Rıdvan YURTSEVEN
ÇOMÜ, Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	Gökçeada Kaymakamlığı	Mehmet Akif KÖSEOĞLU
2	Bozcaada Kaymakamlığı	Adulgani MAĞ
3	Gökçeada Belediye Başkanlığı	Yücel ATALAY
4	Bozcaada Belediye Başkanlığı	Mustafa MUTAY
5	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Gönül KONUR
6	Gökçeada MYO	Yrd. Doç. Dr. Deniz ACARLI Necati KARAKAŞ Çoşkun KAYABALI
7	Ezine MYO Bozcaada Yerleşkesi	Murat AKSU Mustafa DOĞAN
8	Gökçeada Genç İş Adamları Derneği	Erol DÖNMEZ Ertuğrul ESER
9	Bozcaada Turizm İşletmeleri Derneği	Nildan BURSALIOĞLU
10	Gökçeada Turizm ve Tanıtma Derneği	Ahmet BALCI
11	Talay Şarapları	Özgür ÖZKAN
12	Çapraz Resort Otel-Bozcaada	Mehmet DİNÇOĞLU Murat GÜNEBAN
13	Tarım ve Kırsal kalkınmayı Destekleme Kurumu	H. Emrah GÜNAY
14	Gökçeada Sakin Şehir Derneği	Gökçe ERÜNSAL

KAZDAĞLARI DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ

Moderatör:

Doç. Dr. Ferah Özkök
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Moderatör yardımcıları:

Müesser CESUR
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi
Ülker ÇIRAGÖZ
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Lisans Öğrencisi

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	Bayramiç Kaymakamlığı	Erdal IŞIK
2	Yenice Kaymakamlığı	Mehmet ENGİN ÖZEN Dede Musa BAŞTÜRK
3	Yenice Belediye Başkanlığı	Mehmet DAYI
4	Bayramiç Belediye Başkanlığı	Muharrem SOMALI
5	İl Özel İdaresi	Soner ATEŞLİ
6	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Sevim ATEŞ
8	Bayramiç Orman İşletme Müdürlüğü	Sabir SORAN
9	ÇOMÜ FEF Coğrafya Bölümü	Doç. Dr. Vedat ÇALIŞKAN
10	ÇOMÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü	Doç. Dr. Tülay CENGİZ Yrd. Doç. Dr. Çiğdem KAPTAN AYHAN
11	Yenice MYO	Nihal ÇELİK
12	Bayramiç MYO	İbrahim KOÇ
13	ÇATOD, Hünnapan	Muzaffer BAYRAKTAR
14	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu	Akın UMUT

ASSOS DESTİNASYONU

KATILIMCI LİSTESİ

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Ş. Okan MERCAN
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Moderatör Yardımcıları:

Meral GÜNDEĞER
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi
Özge ÇELİK
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi
Ecem TEZGEL
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu Lisans Öğrencisi

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	Ayvacak Kaymakamlığı	Esin ALACA
2	Ezine Belediye Başkanlığı	Serkan DOĞAN
3	İl Özel İdaresi	Teoman UZUN
4	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Özcan ALTINIŞIK
5	Küçükkuyu Belediye Başkanlığı	Ebru BOZ
7	Ayvacak MYO	Erdem TEMELOĞLU
8	Kestanbol Termal Otel	Abidin ÖZKARAASLAN
9	Çanakkale Turistik Otelciler Derneği (ÇATOD)	Aşkın DEĞİRMENCİ
10	Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu	Aslı KIRAN
11	Ayvacak Kaymakamlığı	Gökay ÖZKAN
12	Ezine Kaymakamlığı	Murat ERDEM
13	Profesyonel Turist Rehberleri Derneği	Ayşe Güneş GÜVEN EROĞLU

BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU KATILIMCI LİSTESİ

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Berna Burcu YILMAZ
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Moderatör Yardımcıları:

Nazlı KARABOYA
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi
Ahmet Mesut KONYAR
ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği A.B.D. Yüksek Lisans Öğrencisi

<u>No</u>	<u>Görevlinin Kurumu</u>	<u>Görevlinin Adı-Soyadı</u>
1	Umurbey Belediyesi	Şenol ÜNLÜ
2	Çan Kaymakamlığı	Rıza ADIGÜZEL
3	Biga Kaymakamlığı	Bayram Ali DUR
4	Çan Belediye Başkanlığı	Salim EKİN
5	Biga Belediye Başkanlığı	Ahmet Ziya ÖZKAN
6	Karabiga Belediye Başkanlığı	Alaetdin YILMAZ
7	İl Özel İdaresi	Necla SARIİBRAHİMOĞLU
8	İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Hüseyin ŞEVİK
9	Çan Orman İşletme Müdürlüğü	Nurkan YONAR
10	Biga Ticaret ve Sanayi Odası	Gülşen Gezer
11	Lapseki MYO	Öğr. Gör. Gamze ERDEN
12	Çan MYO	Öğr. Gör. İdil ELVER
13	Çanakkale Profesyonel Turist Rehberleri Derneği	Hadi TEKAY
14	Çardak Belediyesi	Burhan ÇELİK
15	Çan Kaymakamlığı	Azime YILMAZ
16	TKDK	D. Ebru AKPINAR
17	Lapseki Kaymakamlığı Proje Ofisi	Ahmet AKYOL
18	Lapseki Orman İşl.	Veysel KAYA

TURİZM ÇALIŞTAYI ÖZET RAPORLAR

ÇANAKKALE KENT DESTİNASYON ÖZET RAPORU

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Turgay Bucak

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Çanakkale doğal güzellikler ile tarihi zenginliklerin kucaklaştığı bir ildir. Arkeolojik eserlerin yanında yemyeşil tepeleri ve masmavi denizi ile turizm için çok elverişli bölgelerden biridir. Çanakkale turizm arz potansiyeli açısından yüksek değerlere sahip olmasına karşın; ekonomik, sosyal ve fiziki açıdan çeşitli sorunlar yaşamaktadır. Yapılan çalıştayın amacı, Çanakkale merkezde, yaşanan sorunların katılan aktörlerle birlikte ortaya konularak, çözüm önerilerinin ortaya konmasıdır. Katılımcıların görüşleri de alınarak ortaya çıkan bu raporda öncelikle SWOT analizi yapılmıştır. Daha sonra temel olarak sorunlar saptanmış ve sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Çanakkale merkez destinasyonu içinde SWOT analizinde yer alan güçlü yönler arasında, Truva antik kentinin bulunması, tarih, kültür ve doğa yönünden cazibe merkezi olması, Çanakkale imajının ulusal arenada kuvvetli olması, kongre turizm potansiyelinin yüksek olması, batık cennetine sahip olması ve turizm yatırımlarına açık olması yer almaktadır.

Çanakkale merkez destinasyonu içinde yer alan zayıf yönler arasında ise; tanıtım ve pazarlama faaliyetlerindeki karmaşık yapı, bakanlık nezdinde “Turizm Destinasyonu” olarak yer almaması, şehir içi ve dışı ulaşım alt yapısının yetersizliği, Truva müzesinin henüz hazır olmaması, turizm alanında yetişmiş eğitimli personelin bölgede kalmaması, turistik ürün çeşitliliğinin az olması, genel turizm algısının zayıf olması yer almaktadır.

SWOT analizi kapsamında Çanakkale merkez destinasyonunun fırsatları arasında; iç ve dış turizm hareketinin büyük bir ivme kazanması, alternatif turizm çeşitleri için yatırım imkânlarının olması, uygun konuma sahip kıyı şeridinin olması, ÇOMÜ ve yeni açılacak üniversitelere ev sahipliği yapması ve yapacak olması yer almaktadır.

Çanakkale destinasyonunun tehditleri arasında; büyümenin kontrollü planlanmaması halinde doğa ve kültür deformasyonunun olması, fizibilite çalışmalarının yapılmaması halinde kaynakların israfı, turizme hizmet eden kesimin ilgili birimler tarafından yeterince denetlenmemesi yer almaktadır.

Çanakkale merkez destinasyonunda katılımcıların belirlemiş olduğu sorunlar ele alınarak bu sorunların en aza indirilebilmesi için çözüm önerileri belirlenmiştir. Bunların ilki olarak Çanakkale merkez destinasyonu için önem arz eden hem ekonomik açıdan hem de sosyal açıdan destinasyonu etkileyen sorun; geceleme süresinin az olması yer almaktadır. Geceleme süresinin az olması hem bölgede bulunan ve turizmden kazanç sağlayan yerli hak tarafından hem de bölgede faaliyet gösteren tesisler açısından önem arz etmektedir. Katılımcıların bu soruna sundukları çözüm önerileri; konaklama süresini uzatacak rekreasyon alanları, alışveriş yerleri, kaliteli yeme-içme alanlarının oluşturulmasıdır. Aynı zamanda merkezde yer alan kültürel ve tarihi değerlerin ön plana çıkarılarak ziyarete sunulması ve yerel tur operatörlerinin teşvik edilerek bölgedeki tur programlarının çeşitlendirilmesi olarak yer almaktadır.

Katılımcıların Çanakkale merkez destinasyonunda önem verdikleri bir diğer sorun hem yaşayan halkı hem de gelen turistleri etkileyen ulaşım ve otopark sorunudur. Katılımcıların bu soruna sundukları öneri; şehir dışından gelenlerin ulaşım sorununu kara, deniz ve hava yolu ulaşım araçlarının daha etkin kullanılarak çözülmesi için çalışmaların yapılması ve şehir içi ulaşımın hafif raylı sistemle desteklenmesi yer almaktadır.

Bu çalıştayda Çanakkale merkez destinasyonu için belirlenen sorunlar arasında tanıtım ve bilgilendirme eksikliği de yer almaktadır. Katılımcılar bu soruna öneri olarak, tanıtımın tek bir elden yapılması için Çanakkale Turizm Tanıtma Ajan-sının kurulması, mevcut tanıtım materyallerinin güncellenmesi ve eksik bilgilerin tamamlanması gerektiğini sunmuşlardır.

Sunulan turistik ürünlerin yeterince kalite ve standart içermemesi bir başka sorun olarak katılımcılar tarafından sunulmaktadır. Katılımcılar bunun nedeninin de turizme hizmet eden işletmelerin yeterli eğitime sahip olmadığını dile getirmektedir. Turistik ürün sunan tüm işletme çalışanları gerekli eğitimlere tabii tutulmalı ve sonrasında bir standardizasyon oluşturulması gerekmektedir.

Katılımcılara göre Çanakkale merkez destinasyonu alternatif turizm potansiyeli bakımından oldukça elverişlidir. Özellikle kongre turizmi açısından geliştirilmesi gerektiği dile getirilmiştir. Sunulan çözüm önerisi olarak; Su altı, Gastronomi, Eko, Kurvaziye, Kongre ve Fuar turizm çeşitleri ön plana çıkarılarak daha çok turistin şehre çekilmesi sağlanmalıdır.

GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU

ÖZET RAPORU

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Mustafa BOZ

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Sürdürülebilir turizm anlayışı ile planlama, her türlü iş ve işlem için işin uzmanına danışılması ve işin ilgililerine yaptırılması, denetlenmesi gerekmektedir. SWOT analizi hazırlanırken üzerinde durulan zayıf yönler ve tehditler için aşağıda belirtilen çözüm önerileri sunulmaktadır.

Kısa Vade:

- ✓ Gerekli hukuki altyapının oluşturulması; yetki karmaşasının önlenmesi, bütçelerin proje bazında verilmesi gibi.
- ✓ Engelli turistler için engelsiz alan oluşturulması,
- ✓ Çevre temizliği için uyarıcı levhaların bulundurulması, çöp kutularının güzergah üzerine konulması ve düzenli olarak toplanması,
- ✓ Gelen ziyaretçilerin çöp toplama ve çevreyi kirletmemesi konusunda bilgilendirilmesi,
- ✓ Rehberlik hizmeti verenlerin profesyonel rehberler olması, anlatım birliği sağlanması,
- ✓ Yöredeki el sanatlarının ve çeşitli geleneksel ürünlerin tanıtılması,
- ✓ 2015 yılı 100. yıl etkinliklerinin planlanması ve uygulamaya geçilmesi
- ✓ Hediyelik eşya stantlarının köy yerleşim alanlarına veya oluşturulacak uygun alanlara alınması ve standartlar getirilmesi,
- ✓ Şehitliklerde bulunan bilgilendirme panolarının düzeltilmesi.

Orta Vade:

- ✓ Ulaşım olanaklarının çeşitlendirilmesi,

- ✓ Bölge halkına ve turizm çalışanlarına eğitim verilmesi,
- ✓ Esnaf ve halkın bilinçlendirilmesi, mevcut tesislerin iyileştirilmesi
- ✓ Kilye ana tanıtım merkezinin ana yönetim merkezi olması,
- ✓ Taşıma kapasitesine uygun olarak tarihi yarımadanın gruplar için randevu sistemiyle gezilmesi.
- ✓ Turizm teşviklerinin genişletilmesi, yarımadağa özel teşvikler getirilmesi
- ✓ Bölgede kazanılan resmi gelirlerin bölgede kalması; yörenin geliştirilmesi ve kalkınması için kullanılması.

Uzun Vade:

- ✓ Gerçek şehitliklerin mimari bir norma, bütünlüğe kavuşturulması,
- ✓ Nitelikli ve yöreye özgü konaklama tesislerinin yapılması,
- ✓ Çanakkale ilinin başlı başına bir destinasyon haline gelerek kalış süresinin uzatılması,
- ✓ Bölgenin açık hava müzesi haline getirilmesi.
- ✓ Savaş alanlarının orijinal haline uygun olarak düzenlenmesi, korunması ve yaşanır hale getirilmesi.

Tanıtım Çalışmaları Çerçevesinde Somut Bir Öneri

Çanakkale’yi Tanıtmanın bir yolu 2015 Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu: Bisiklet Federasyonu ile temasa geçilerek Uluslararası Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu’nun bir etabının Çanakkale’den geçirilmesi sağlanabilir. Bu tur her geçen yıl önemini ve potansiyelini arttırmaktadır.

2013 yılındaki turun sonunda Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL görüşlerini şu şekilde belirtmiştir. “En çok memnun olduğum şey, Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turnuvası vasıtasıyla Türkiye’nin inanılmaz bir tanıtımının yapılmasıdır. Bu güzel İstanbul’u, Akdeniz kıyılarını her tarafı, her gün tüm turlar, 130 ülkeden televizyonlardan canlı olarak verildi. Bundan daha büyük bir tanıtım olmaz. İstanbul’u, Türkiye’yi, bütün Akdeniz kıyılarını, Ege kıyılarını işte bu tur vasıtasıyla bütün dünyaya tanıtılmış oldu.2014 yılında 50’ncisini yapacağız. İnanıyorum ki artık o zaman dünyanın en önde gelen birkaç bisiklet turnuvasından birisi olur. Arkadaşlar şu anda derecesinin çok yükseldiğini söylüyorlar. Türkiye’yi çok güzel tanıttığı için çok memnunum”.

ADALAR DESTİNASYONU ÖZET RAPORU

Modaretör:

Prof. Dr. H. Rıdvan YURTSEVEN

ÇOMÜ, Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Bu çalışma; Çanakkale Turizm Çalıştay'ının Bozcaada ve Gökçeada Toplantısı'na katılan aktörlerin bu destinasyonlara ilişkin değerlendirmelerini içermektedir. Çalışma, toplantıya katılanların ortak terim kullanarak analiz ve değerlendirme yapmasını sağlayan temel kavramların açıklanmasıyla başlamaktadır. Bunu her bir destinasyona ilişkin değerlendirmeleri içeren SWOT analizleri ve Sorunlar ve Çözüm Yolları Bölümleri izlemektedir. Çalışma, Sonuç ve Öneriler Bölümü'yle sona ermektedir.

Çalışmanın sonunda katılımcılar, aşağıdaki sonuç ve önerilere ulaşmıştır:

- ✓ Bozcaada ve Gökçeada'nın temel ve özel imajının belirlenmesi gerekmektedir. Destinasyonların stratejileri bu imajlara göre yeniden belirlenmelidir.
- ✓ Bozcaada ve Gökçeada'nın güçlü yönleri ve fırsatları genel olarak kalite göstergeleriyle ilgiliyken; zayıf yönleri ve tehditleri daha çok ulaşılabilirlik göstergeleriyle ilişkilidir.
- ✓ Her iki adanın ortak temel sorunları;
 - a) Temel ve özel imaj eksikliği,
 - b) İmar ve turizm planlarının eksikliği,
 - c) Genel ve turizme yönelik altyapı sorunları,
 - d) Hizmet kalitesiyle ilgili sorunlar olarak belirlenmiştir.
- ✓ Bozcaada'nın Ege Denizi'ndeki Yunan adaları gibi bir marka olması ve dünyaca tanınması; Gökçeada'nın Cittaslow olarak gelişmesi ve dünyaca bilinen bir yavaş destinasyon olması beklenmektedir.

KAZDAĞLARI DESTİNASYONU ÖZET RAPORU

Moderatör:

Doç. Dr. Ferah Özkök

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Çanakkale Valiliği'nin ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü'nün önerisiyle Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'nun organize ettiği Turizm çalıştayında ele alınan önemli destinasyonlardan biri de Kazdağları'dır. Kazdağlarının turizm gelişimi açısından hangi noktada olduğunu tespit etmek için katılımcılar tarafından SWOT analizi yapılmış ve var olan sorunlar belirlenerek, çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Katılımcılar, Kazdağları'nın eko-turizm başta olmak üzere, kültür turizmi, yayla turizmi, ornitoloji (kuş gözleme) turizmi gibi çok çeşitli turizm türlerinin gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak kaynaklara sahip olduğu tespiti yapılmıştır. Turistik tesislerin yetersizliği, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmemesi ve buna bağlı olarak teşvik ve yatırımcı eksikliği ulaşım ve mevcut yol durumunun kalitesizliği, eko-turizm ilkeleri doğrultusunda iyi bir planlamanın yapılmaması ve kamu ve yerel yönetimlerin arasındaki iş birliği yetersizliği zayıf yönleri olarak vurgulanmaktadır.

Doğal alanların korunması ve yerel halkın bilinç düzeyinin artması, kültürel dokunun kaybolmaması (hayır, şenlik, festival gibi kültürel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi) ve sürdürülmesi turizmin gelişimi açısından fırsatlar olarak değerlendirilmektedir. Yapılan maden aramaları sonucunda doğada meydana gelen ağır tahribatlar ve kaz dağlarının bir kısmının milli park olup, diğer kısmının milli park olmayışı tehdit olarak vurgulanmaktadır.

Kazdağları için katılımcılar tarafından belirlenen en önemli sorun, maden arama ve taş ocağı faaliyetlerinin yapılması olarak belirlenmiştir. Bu soruna ilişkin olarak milli park ilan edilmesine yönelik çalışmalarının hızlanması önerisi geliştirilmiştir. Yerel ve kültürel değerlerin korunmasına yönelik bilincin yetersiz olması bir başka önemli sorun olarak belirtilmiş ve bu soruna yönelik olarak, yerel halkın bilinçlenmesine yönelik eğitim çalışmalarının yapılması ve bölgedeki bazı kültürlerin UNESCO'nun somut olmayan kültürel miras kapsamına alınmasına yönelik çalışmaların yapılması önerilmiştir. Turizm gelişimine hız vermek için Çanakkale kapsamında Turizm Kültür A.Ş'nin kurulması da önemli çözüm önerileri arasında bulunmaktadır.

ASSOS DESTİNASYONU ÖZET RAPORU

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Ş. Okan MERCAN
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Çanakkale, tarihi zenginliklerin ve doğal güzelliklerin kucaklaştığı, turizm potansiyeli açısından önemli değerlere sahip bir ilimizdir. Çanakkale turizmi içerisinde de Assos bölgesi sahip olduğu değerlerle ön plana çıkmaktadır. Bu değerleri daha da önemli hale getirmek için yapılan turizm çalıştayının amacı, Çanakkale ilinin Assos'u da içine alan bütün bölgelerinin önemini ortaya koyarak bu bölgelerde yaşanan sorunların belirlenmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirtilmesidir. Bu anlamda bölgenin turizmde söz sahibi olan bütün paydaşlarının görüşleri bu çalıştayda değerlendirilmiştir. Değerli katılımcıların, görüşlerinin yer aldığı bu raporda öncelikle olarak SWOT analizi yapılmıştır. Sonrasında ise, temel sorunlar saptanmış ve sorunlara çözüm önerileri katılımcıların da desteği alınarak ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çanakkale Assos destinasyonu için yapılmış olan SWOT analizinde güçlü yönler arasında; Assos'un temiz havası ve denizi, manzarası, sakinliği, tarihi-kültürel yapısı (Antik dönem/felsefe), sahil şeridinin uzunluğu, antik kentin varlığı, Kaz Dağları'nın varlığı, Edremit-Altınoluk gibi bölgelere, Midilli Adası'na, İstanbul'a ve İzmir'e yakınlığı, mavi bayraklı plajların varlığı, yöresel ürünler, el sanatları, komşu destinasyonlar ile iletişim, yöre kültürünün devam ettirilmesi, alternatif turizm türlerine çok uygunluğu, Hristiyanlar tarafından kutsal kabul edilmesi ve deniz ürünleri yer almaktadır.

Çanakkale Assos destinasyonu için yapılmış olan SWOT analizinde zayıf yönler arasında ise; yerel yatırımcıların azlığı ve eksikliği, altyapı yetersizliği, ulaşım, hizmet kalitesi ve sağlık hizmetlerinin istenilen düzeyde olmaması, turizm sezonun kısa olması, sahil şeridinin taşlık olması, yapılaşma yasağı, rüzgar faktörü, halkın bilgi eksikliği ve yetersiz pazarlama/planlama çalışmaları yer almaktadır.

Assos destinasyonunun SWOT analizinde yer alan fırsatları arasında; Yunanistan'a yakın olması, duble yol çalışmaları, sürdürülebilir turizm açısından uygunluk, kitle turizminin yaygın olmaması, Assos destinasyonunun marka olarak

görülmesi, liman projesi, gümrük kapısının açılacak olması ve Alexandra Troas bölgesinin varlığı yer almaktadır.

SWOT analizi kapsamında Assos destinasyonunun tehditleri arasında ise; rakip bölgelerin fiyat avantajı (Yunanistan), gümrük kapısı açıldığında rakiplerin daha avantajlı olma durumu, yerel yatırımcıların eksikliği, yüksek fiyata ilişkin olumsuz imaj, kısa turizm sezonu, tarihi eser kaçakçılığı ve göçmen ticareti yer almaktadır.

Çanakale Assos destinasyonunda temel olarak katılımcıların belirlemiş olduğu sorunlar ele alınarak bu sorunların en aza indirilebilmesi için çözüm önerileri belirlenmiştir. Katılımcıların fikirlerinden yararlanarak Assos destinasyonu için yedi tane temel sorun belirlenmiştir. Katılımcılar bu sorunların en başında ulaşım sorununu dile getirmişlerdir. Assos bölgesinde yolların, altyapının ve trafik işaretlerinin yetersizliği, yolların darlığı, bakımsızlığı ve ana yolların bulunmaması bölgede ulaşımında sıkıntı yaratan konulardır. Bu konuda gerekli kurumlar ile irtibata geçilerek ortak projelerle sorunların en kısa zamanda çözülmesi sağlanabilir.

Katılımcılar, Assos bölgesinde diğer önemli bir sorunun da altyapı ve hizmetlerin yetersizliği olduğunu belirtmişlerdir. Bölgede sağlık kurumu, sağlık hizmeti sorunu katılımcıların üzerinde önemle durduğu bir konudur. Bu bağlamda bölgede doktor, eczane ve ebe vs. eksikliği söz konusudur. Bu konuda gerekli atamaların ve görevlendirmelerin yapılması ve bölge halkına bu konuda en iyi hizmetin verilmesi için gerekli şartların sağlanması gerekmektedir.

Assos bölgesinde görülen imar sorunları da, katılımcıların dile getirdiği bir diğer sorundur. Bu konuda mevcut imar planlarının turizm odaklı olarak diğer sektörlerle entegre edilerek revize edilmesi gerektiği üzerine fikir birliği sağlanmıştır.

Katılımcıların dile getirdiği sorunlardan birisi de, Assos bölgesinin tanıtım ve pazarlama eksikliğidir. Bu konudaki sorunun çözüm önerisi olarak, bölgedeki arkeolojik alanların en kısa zamanda turizme açılacak hale getirilmesi ve bu alanların tanıtımının sağlanması gerektiğidir.

Assos bölgesinde çalışanların eğitim ve bilgi eksikliği konusu da katılımcılar tarafından belirtilen bir sorundur. Bölgenin en iyi şekilde temsil edilmesi için asgari düzeyde turizm eğitimi almış ve yabancı dil bilen kişilerin istihdam edilmesi gerektiği ve sektörde çalışanların hizmet içi eğitimlerle bölgenin tarihi, kültürü ve turizmiyle ilgili olarak nitelikli hale getirilmesi bu konudaki çözüm önerilerini oluşturmaktadır.

Katılımcıların, Assos destinasyonu için belirttiği bir diğer sorun ise, bölgede turizm sezonunun kısa olmasıdır. Bu konudaki en temel çözüm önerisi, bölgede

turizmin çeşitlendirilmesidir. Eko turizm, çiftlik turizmi, termal turizm, trekking, bisiklet turları gibi turizm çeşitlerine ağırlık verilerek bölgenin turizm sezonunun uzatılması ve 12 aya yayılması sağlanabilecektir.

Assos bölgesinde diğer destinasyonlardan farklı olarak katılımcılar, kaçakçılık sorununu dile getirmişlerdir. Bölgedeki tarihi değerlerin, eserlerin yurtdışına çıkarılması ve insan kaçakçılığı bölgeyle ilgili olumsuz bir imajın oluşmasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, yapılan çalıştayda katılımcıların da desteğinin alınarak belirlenmiş olan Assos destinasyonunun sorun ve çözüm önerilerinin, bölgenin gelişimi için gerekli kesimler tarafından dikkate alınması ve bu konulardaki sorunların en kısa zamanda en aza indirilmesi gerekmektedir.

BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU

ÖZET RAPORU

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Berna Burcu YILMAZ

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Turistik kaynaklara sahip olan bölgelerin diğer bölge ve destinasyonlarla rekabet edebilmesi sürdürülebilir plan ve politikalar sayesinde mümkün olabilecektir. Destinasyon için oluşturulacak turizm plan ve politikaların gerçek ve uygulanabilir olması için ise destinasyonun eldeki mevcut ve gelecekteki durumunun bilinmesi gerekmektedir. SWOT analizi bu konuda kullanılabilecek önemli bir tekniktir. Çalışmamızda Biga, Çan ve Lapseki ilçelerinin yerel yönetimlerinin, ilçelerde bulunan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesindeki Fakülte ve Meslek Yüksek Okullarının, Sivil Toplum Kuruluşlarının, Kalkınma Ajansları ve Özel Sektör Temsilcilerinin görüşleri doğrultusunda SWOT analizi yapılmıştır.

Yapılan görüşmeler ve analizler sonucunda ilçeler için belirlenen turizme yönelik sorunlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- ✓ İlçelerin kültür ve turizm envanterinin yapılmamış olması,
- ✓ Reklam ve tanıtım eksikliğinin olması,
- ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması,
- ✓ Pansiyonların sayılarının yetersiz olması ve daha çok öğrencilere yönelik olması, turistlere yönelik olmaması, kıyı bölgelerde pansiyon bulunmaması,
- ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması,
- ✓ Denize girilen dönemin kısa olması,
- ✓ Biga'da sahilin ilçe merkezine uzak olması, plajın yetersizliği, sahil şeridinin konaklama imkanlarının kısıtlı olması, anayoldan 22 km içeride ve son nokta oluşu, denizden karaya çok rüzgâr alması, denizin

genelde dalgalı oluşu, deniz sezonunun kısa oluşu, işletme sahiplerinin yeterli nitelikte olmaması, eğlence tesislerinin azlığı, arkeolojik kazıların yapılmayışı, sosyal faaliyetlerin azlığı,

- ✓ Biga - Parion Antik kentine yönelik arkeolojik müzenin olmaması,
- ✓ Turizm yatırımlarının azlığı,
- ✓ Halkın turizm bilincinin ve beklentisinin olmaması,
- ✓ Yemek kültürünün tanıtılmaması,
- ✓ Biga'yı simgeleyen bir unsurun belirlenmemiş olması,
- ✓ Biga'nın ya da Çan'ın tur programlarında yer almaması,
- ✓ Turizmin öncü sektör olarak görülmemesi ve turizm politikalarının olmaması,
- ✓ Sanayileşmenin denizde ve havada yarattığı çevre kirliliği,
- ✓ Yatırım teşviklerinden yararlanma bilincinin eksik olması,
- ✓ Lapseki'nin sit alanı içinde yer alması,
- ✓ Yeme içme mekanlarının yetersizliği.

İlçelerin sorunları belirlendikten sonra sorunlara yönelik kısa, orta ve uzun vadeli çözüm önerileri geliştirilmiştir. Geliştirilen çözüm önerileri ise şu şekildedir:

Kısa vade çözüm önerileri (1-2 yıl)

- ✓ Kaymakamlık başkanlığında bir komisyon oluşturularak çalışma başlatılması, tarihi, turistik ve jeotermal envanterin çıkartılmasının sağlanması,
- ✓ Sahillerin son halinin tespit edilerek denize girilebilir alanların belirlenmesi ve halka açılmasının sağlanması,
- ✓ Turizm politikalarının belirlenmesi,
- ✓ Paydaşlar arasında görev dağılımının yapılması, denetimlerinin yapılması ve eşgüdüm sağlanması,
- ✓ Tarihi dokuların korunarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması; örneğin tarihi evlerin restore edilmesi,

- ✓ Ağır sanayi ve termik santrallerinin turizm potansiyeli olan alanların dışında yapılmasının sağlanması, bu sağlanamıyorsa işletmelerin çevre bilinciyle çalışmalarının sağlanması,
- ✓ Turistik değerlerinin ortaya çıkartılması, turizm potansiyeline ait survey çalışmasının yapılması, değerlerinin ve tur rotalarının saptanması (reklam-tanıtım çalışmaları ile web siteleri oluşturulması),
- ✓ Halkın ve girişimcinin bilinçlendirilmesi, turizmin özendirilmesi ve projeler geliştirilmesi açısından üniversiteden akademik destek alınması,
- ✓ Mevcut festival ve fuarların devamlılığının sağlanması,
- ✓ Çan için Etili Tepeköy Termal Turizm Merkezi'nin ihaleye çıkarılması,
- ✓ Çan'ın bazı köylerinin Kaz Dağları destinasyonuna alınması (Eski Yayla, Zeybek Çayır, Kızıl Elma, Ozancık, Söğüt Alan),
- ✓ Lapseki için turizm amaçlı imar planının yapılması

Orta vade çözüm önerileri (2-5 yıl)

- ✓ Sinema, tiyatro, sergi salonları içeren modern bir kültür merkezinin yapılması,
- ✓ Kırsal turizme yönelik projeler geliştirilmesi; bunun için örnek köylerin tespit edilip model köy oluşturulması,
- ✓ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün ilçelerde birimler oluşturması,
- ✓ Deniz ve kara ulaşımının modernizasyonu ile birlikte ulaşım sorunlarının çözülmesi, öncelikle duble yolların tamamlanması ve Karabiga Limanı'ndan İstanbul'a deniz otobüsü seferlerinin yapılmasının sağlanması,
- ✓ Lapseki'de doğa ve su sporları turizminin gelişmesi için faaliyetlerin planlanması,
- ✓ Boşnak, Çerkez, Kumuk, Manav, Yörük, Muhacir kültürlerinin, köy düşünlerinin ve gastronomi turizmi açısından yemeklerinin ortaya çıkartılması için çalışmalar yapılması olarak belirlenmiştir.

Uzun vade çözüm önerileri (5-10 yıl)

- ✓ Hibe destekleriyle ve özel sektör işbirlikleri ile yatırımlarının artırılmasının sağlanması,
- ✓ Otel, pansiyon, termal turizme yönelik turistik tesislerin yapılması,
- ✓ Turizmde markalaşmanın sağlanması (özellikle Biga için bir sembolün belirlenerek ön plana çıkarılmasının sağlanması),
- ✓ Kongre turizmine yönelik çalışmaların yapılması olarak belirlenmiştir.

**TURİZM ÇALIŞTAYI
TAM METİN RAPORLAR**

ÇANAKKALE KENT DESTİNASYONU RAPORU

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Turgay Bucak
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Çanakkale Merkez Destinasyonu SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Şehrin etrafının denizlerle çevrili olması ✓ Truva, Asos, Babakale vb. antik kentinin olması ✓ Yatırıma elverişli olması ✓ Deniz ürünlerinin olması ✓ Eko turizm imkânları ✓ Alternatif turizm imkânları ✓ Üniversite şehri olması ✓ Kültür sanat şehri olması ✓ Batık potansiyelinin yüksek olması
Zayıf Yönler	✓ Ulaşım problemi ✓ Sektörde yetişmiş personelin kalmaması ✓ Cazibe merkezlerinin azlığı ✓ Karmaşık yapı ✓ Kurumsal kimliğin oluşmaması ✓ Havaalanının olmaması ✓ Teşvik bölgesi olmaması ✓ Tanıtım sorunu ✓ Turların standardının olmaması ✓ Gelen turistin merkeze çekilememesi ✓ Alt ve üst yapının olmaması ✓ Batıklar ile ilgili bilgi yetersizliği ✓ Bilgi paylaşımının yetersiz olması ✓ Tanıtım ajansının olmaması ✓ Truva'nın tadilatının bitmemesi ✓ Kültür merkezinin olmaması ✓ Truva'nın aktif kullanılamaması

Fırsatlar	✓ Yatırıma açık olması ✓ Alternatif turizm imkânlarının olması ✓ Kongre turizm potansiyelinin olması ✓ Yat limanı projesi ✓ Kurvaziyer limanı projesi ✓ Sağlık turizmi potansiyeli ✓ Eğitimli insan işgücü ✓ Truva ✓ Yöresel çeşitlilik ile ilgili aktiviteler
Tehditler	✓ Doğanın deformasyonu ✓ Kültür deformasyonu ✓ Bölgenin yoğun yatırım alması ✓ Plansız büyüme ✓ Kazdağı civarındaki maden faaliyetleri

Çanakkale Merkez Destinasyonuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

✓ Geceleme Süresinin Az Olması

Çanakkale de geceleme sürelerinin arttırılması ve geliştirilmesi katılımcıların önemle üzerinde durduğu konuların başında gelmektedir. Gecelemenin düşük olması şehrin geçiş bölgesi olarak görülmesi ve destinasyon olarak görülmemesine bağlanmaktadır. Buna önerilen çözümlerden biri; konaklama süresini arttıracak, uzatacak rekreasyon alanları, alışveriş yerleri, kaliteli yeme-içme alanlarının oluşturulması ve turistlerin ilgi duyacağı alanların arttırılmasıdır.

✓ Ulaşım ve Otopark Sorunu

Ulaşım ve otopark konusunda katılımcılar farklı görüşler dile getirmişlerdir. Bunların başında Çanakkale'nin diğer illerle olan ulaşım problemi gelmektedir. İller arası bağlantıların son 100 km'sinde çift şeritli yollar gerektiği gibi değildir. Yolların yapılması için gerekli kurumlar ile irtibata geçilmeli ve düzenlenmesinin sağlanması gerekmektedir.

Katılımcılar tarafından dile getirilen en önemli sorun havaalanının bölge için tam olarak faaliyette olmamasıdır. Turizm için havaalanı bir ihtiyaçtan çıkıp, elzem hale gelmiştir. Çanakkale havaalanının kapalı olması ve yeteri kadar faaliyette bulunamaması, turizmi olumsuz olarak etkilediği katılımcılar tarafından belirtilmiştir. Katılımcılar tarafından sunulan çözüm önerisi, havaalanının açılması ve tadilatının bir an evvel tamamlanması için gerekli çalışmaların hızlandırılmasıdır.

rilması sağlanmalı ve en kısa sürede faaliyete geçirilmesinin amaçlanması gerekmektedir.

Katılımcılar tarafından sorun olarak görülen bir diğer konu şehrin üç tarafı denizlerle çevrili olmasına rağmen deniz taşımacılığının yeterince kullanılamıyor olmasıdır. Hem konfor bakımından hem de Çanakkale turizmi için katkıda bulunacak hızlı feribotların olmaması katılımcıların üzerinde durduğu önemli konular arasındadır. Önerilen çözümler ise hızlı feribotun turizme kazandırılması için maliyetleri ile ilgili gerekli kurumlar ile görüşülüp çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Katılımcılara göre şehir merkezinde yaşanan otopark sorunu da hem halkın hem de gelen turistlerin yaşadığı büyük sorunlar arasındadır. Konuya çözüm olarak, şehir merkezinde otopark sorununu giderecek yer altı ve yer üstü otoparkların oluşturulması sağlanması gerekmektedir.

✓ **Tabela, Levha vb. Yönlendiricilerin Yetersizliği**

Konaklama tesislerinde gelen misafirlerin ve yabancı turistlerin şehri gezme konusunda, şehir merkezinde ve sit alanlarında tabela vs. gibi yönlendiricilerin bulunmaması şehre gelenlere ulaşım konusunda oldukça zorluk yaşattığı katılımcılar tarafından dile getirilmiştir. Otoparkın taşınması ile birlikte yabancı ziyaretçileri yönlendirmek oldukça güçleşmektedir. Ulaşım minibüslerle gerçekleştirilmekte ve konforu yeterli düzeyde değildir. Konuya getirilen çözüm önerisi, şehir merkezine yönlendirici tabelaların yerleştirilmesi çalışmaları, raylı sistem olması ve otogardan şehir merkezine kadar daha güvenli bir şekilde misafirlerin ulaşımının sağlanmasının amaçlanması gerekmektedir.

Asos, Gelibolu yarımadası, Kazdağları vb. gibi yerlere turistleri yönlendirmek oldukça zor olmaktadır. Turistlerin merkezden bu bölgelere direk geçiş imkanı bulunmaktadır. Merkezden Bozcaada ve Gökçeada'ya ulaşımı yine oldukça güç olmaktadır. Günde iki defa hızlı feribot seferi bulunmakta bu da turizm bakımından oldukça yetersiz olmaktadır. Katılımcılar çözüm önerisi olarak merkezden direk seferlerin yapılması ve arttırılması, hızlı feribot ile turisti direk bu bölgelere yönlendirilmesi çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

✓ **Trafik Sorunu**

Katılımcılar tarafından dikkat çekilen konular arasında Gelibolu yarımadasında tur otobüsleri nedeniyle trafik yoğunluğunun bulunması gelmektedir. Turistin trafik yüzünden bireysel olarak kalite içinde gezmesi oldukça zorlaşmakta ve özgürce gezmesi sağlanamamaktadır. Konuya getirilen çözüm önerisi; Shuttle olması ve trafiğin yükünün azaltılarak rehberlere de kolaylık sağlanmasıdır.

Ayrıca turistlerin kişisel ilgi alanlarının farklılık göstermesi ile bu planlanacak ring ile istedikleri yerlerin rahat gezilmesinin sağlanması gerekmektedir

✓ **Tanıtım ve Bilgilendirme Eksikliği**

Katılımcılara göre şehrin içinde turistler, bulunduğu yer ile ilgili bilgi alma konusunda kısıtlılık bulunmaktadır. Konuya çözüm önerisi olarak; kiosklar oluşturularak, bazı meydanlara ana arterlere yerleştirilebilir, Şehrin gezilecek yerleri, aktiviteleri haberler ve dalış organizasyonları interaktif harita ile kendi noktasından gideceği noktayı da bulunabileceği konaklama süresinin arttırılacağı düşünülmeli gerekmektedir.

Katılımcıların ısrarla dile getirdikleri tanıtım sorunlarının bir diğeri, şehrin içinde ve bölgede tanıtımın eksikliği olarak dile getirilmiştir. Logo birliğinin olmaması ve Çanakkale turizmi olarak bir kimlik ile fuarlara katılmada sıkıntılar yaşanmasını sağlamaktadır. Materyallerde ve organizasyonlarda birliğin olmaması dile getirilmiştir. Çözüm olarak sunulan öneri; Turizm ajansı yapısının valilik bünyesinde kurulması sağlanmalıdır. Valiliğin önderliğinde STK'lardan da temsilciler ile birlikte bu kurumun yaratılması çalışmaları yapılmalıdır. Zaman iş gücü ve para kayıplarının önlenmesi için tanıtım ajansının kurulması sağlanmalıdır. Ayrıca var olan materyallerin güncellenmesi ve eksik bilgilerin tamamlanması sağlanması gerekmektedir.

✓ **Turizm Destinasyonu Olarak Kabul Edilmemesi**

Bölgenin turizm destinasyonu olarak kabul edilmemesi ve bakanlık tarafından broşürlerin taşınmaması da katılımcılar tarafından dile getirilen bir diğer sorun olarak görülmektedir. Çözüm olarak; Çanakkale'nin turizm destinasyonu olarak ilan edilmesi ve bakanlığın sunduğu olanaklardan yararlanılmasının sağlanması gerekmektedir.

✓ **Ürünlerdeki Cazibe Yetersizliği**

Katılımcılara göre gidilen yerlerdeki cazibe eksikliği, canlandırmanın yetersizliği, ürünlerin çekiciliğin azlığı, bu tarz yerlerin bilgilendirmelerinin yapılmaması sorunlar arasında görülmektedir. Önerilen çözümler; bu yerlerin bakımlarının yapılarak tarihi ve doğal güzelliklerinin anlatılacağı levhaların konularak turiste anlatılmasının sağlanması gerekmektedir. Ayrıca tanıtım broşürlerinde ve kiosklarda anlatıların yer alması sağlanmalıdır.

✓ **Truva Festivalinin İçeriğinin Yetersiz Olması**

Katılımcıların dile getirdikleri bir diğer sorun Truva festivalinin içeriğinin turizme uygun olmaması, tarihinin yanlış olması ve festival alanlarının dağınık

olmasıdır. Bu konuya çözüm önerisi olarak; Truva festivalinde kültürel etkinliklerin bir arada toplanarak, broşürlerin sayısının artırılması ve festival için belli bir yerin belirlenerek tarihinin revize edilmesi, Çanakkale'nin kendini pazarlamasının sağlanması gerekmektedir.

✓ **Sunulan Turistik Ürünlerin Yeterince Kalite ve Standart İçermemesi**

Katılımcıların görüşlerine göre, Çanakkale turizminde ki bir başka sorun hediye eşya sunumundaki kalitesizlik ve standartsızlıktır. Buna öneri olarak da Çanakkale'ye özgü hediyelik eşya ve yöresel ürünlerin doğrudan satış alanları oluşturulması gerekmektedir.

✓ **Kurvaziyer ve Yat Turizmi Sorunu**

Katılımcılar tarafından dile getirilen konular arasında Kurvaziyer turizmi ve yat turizminin durumu, esnafın ve merkezin mevcut limandan faydalanılamaması yer almaktadır. Buna çözüm olarak sunulan öneri; Kurvaziyer limanının yapılmasının hızlandırılması, Bozcaada kurvaziyer liman projesinin hayata geçirilmesi, Yat limanının yapılmasının hızlandırılması ve projenin tamamlanması olarak dile getirilmektedir.

✓ **Esnafın Bilgi Eksikliği**

Katılımcıların sunduğu sorunlar arasında esnafın yetersiz ve umursamaz olması sonucunda hizmet kalitesini düşürmesi, kurumların okullardaki kalifiye personeli değerlendirememesi yer almaktadır. Konuya çözüm önerisi olarak; esnafa gerekli eğitimlerin verilerek standart ve kalitenin sağlanması, okullardan ve üniversiteden esnafa personel desteğinin sağlanması, kurumların bu personel ile ilgili prosedürleri sağlayarak şartları oluşturması gerekmektedir.

✓ **İstihdam Sorunu**

Katılımcılara göre; Çanakkale ilinde deniz turizmi için sezon çok kısa olmaktadır. Üniversiteden yalnızca yılda 150 öğrenci mezun olmasına rağmen kalifiye eleman Çanakkale de kalmamaktadır. Deniz turizmi mevsimi kısa olduğu için sadece deniz turizmine bağlı çalışan işletmeler kalifiye elemanları tutmakta ve dolayısıyla bu işletmeler de kalitelerini korumakta güçlük çekmektedirler. Deniz faaliyetleri ile ilgili denetim ve eğitim konusunda da eksiklikler bulunmaktadır. Bu konuya çözüm önerisi olarak; İldeki deniz turizmi, batıklara dalma olanaklarını artırarak, sörf ve yamaç paraşütü sporu imkânları geliştirerek ve yatçılık için marina inşa ederek zenginleştirilebilir.

✓ **Truva'nın Aktif Kullanılamaması**

Katılımcılara göre Truva'nın yeterince aktif kullanılamamaktadır ve Truva müzesi çalışmalarının tamamlanmaması da olumsuzluk oluşturmaktadır. Bu konuya çözüm önerisi olarak; Truva'da Simülasyon merkezinin yapılarak o ortamın sağlanması, Truva Sit alanı içinde görsellerin arttırılması ve canlandırılmanın yapılması gerekmektedir.

✓ **Tur Operatörlerinin Yetersizliği**

Ayrıca katılımcıların görüşlerine göre, merkezde yer alan kültürel ve tarihi değerlerin ön plana çıkarılarak ziyarete sunulması ve yerel tur operatörlerinin teşvik edilerek bölgedeki tur programlarının çeşitlendirilmesi gerekmektedir. Çanakkale'deki tur operatörlerinin azlığı bölgenin belli ürününü oluşturup sunacak seyahat acenteleri olmaması ve bulunan acentaların ise istikrar ve planlama konusunda yeterli olmaması dile getirilmiştir. Çözüm olarak; Bunlar ile ilgili ısrarlı olunması gerekmekte ve teşvik edilmesinin sağlanması gerekmektedir. Ayrıca turların standartlarının arttırılması ile ilgili yaptırımların olması sağlanmalıdır. Çanakkale'nin ürün olarak sunulması sağlanması gerekmektedir.

✓ **Kongre ve Termal Turizmin Gelişmemesi**

Katılımcılar tarafından sıklıkla dile getirilen sorunların başında kongre ve termal turizmin potansiyelinin olmasına rağmen gelişmemesi ve canlandırılmamasıdır. Buna sunulan çözüm önerisi olarak; potansiyelin harekete geçirilmesi için çalışmaların yapılması gerekmektedir. Ayrıca alt yapının kongre turizmine yönelik düzenlenmesi ve oluşturulması gerekmektedir.

✓ **Alternatif Turizm Çeşitlerinin Yeteri Kadar Desteklenmemesi**

Katılımcılara göre Çanakkale de alternatif turizm çeşitlerinin olmasına rağmen yeteri kadar desteklenmemektedir. Katılımcıların sunduğu çözüm önerisi; Su altı, Gastronomi, Eko, Kurvaziyer, Kongre ve Fuar turizm çeşitleri ön plana çıkarılarak daha çok turistin çekilmesi gerekmektedir.

✓ **Dalış Turizminin Aktif Kullanımının Sağlanamaması**

Katılımcıların önem verdiği konular arasında, dalış turizmi kapsamında Çanakkale'nin batık potansiyeli olmasına rağmen prosedürler nedeniyle aktif kullanımının gerçekleştirilememesi gelmektedir. Konuya verilen çözüm önerisi olarak; Prosedürlerin azaltılarak dalış aktivitelerin ön plana çıkarılması, Çanakkale sularının barındırdığı gemi enkazlarına kontrollü olarak dalış izni verilmesi, eğitimli kişilerin istihdam edilmesi, alanıyla ilgili bölümlerden kimselerin eleman olarak seçilmelerinin sağlanması gerekmektedir. Çanakkale bölgesinin su

altı milli parkı haline getirilmesi ve bu milli parkın belirli ücretler koyularak korunmasının sağlanması gerekmektedir.

✓ **Şehir İçi Kültür Sanat Sunum İmkânlarının sınırlı Olması**

Katılımcılar Şehir merkezi ile iliği kültür sanat etkinliklerinin yeterince faaliyette olmadığını ve kültür sanat etkinliklerinin yapılacağı gösteri alanları, çok amaçlı salonların yetersiz olduğunu dile getirilmiştir. Konuya Çözüm önerisi olarak, her türlü kültür sanat etkinliğinin desteklenmesi, Diğer şehirlerde bulunan bu tür benzeri aktiviteleri yapan kişilerin şehre davet edilmesi, bu tür etkinlikler için gösteri alanları ve çok amaçlı salonların kurulması için çalışmaların yapılması.

✓ **Çanakkale Merkez ve Civarındaki Plaj Alanlarının Yetersiz Olması**

Katılımcılar Çanakkale merkez ve civarındaki bölgelerde turistlerin ve halkın kullanımına uygun standartlarda plaj alanlarının bulunmadığı sorununu dile getirmişlerdir. Konuya çözüm olarak, Kilitbahir, Damla plajı, Çanakkale yeni kordon bölgesi, Çanakkale astsubay ordu evi bölgesi, Kabatepe ve Güzelyalı'da turistlerin kullanımına uygun standartlarda plaj alanlarının düzenlenmesi, turistlerin ve halkın kullanımına açılmasının sağlanması önerilmiştir.

✓ **Arkeoloji Müzesi'nin Durumu**

Katılımcıların görüşlerine göre, Çanakkale merkezde bulunan Arkeoloji müzesinin tanıtım, teşhir ve otopark sorunlarının bulunduğu dile getirilmektedir. Ayrıca Gelen ziyaretçilerin de müzede çok az zaman geçirdiği vurgulanmıştır. Konuya getirilen çözüm önerileri; Müzenin tanıtım olanakları ve bilgileri en kısa zamanda güncellenmeli, tanıtım belgelerinde yer alması sağlanmalı, müzeye ulaşılabilirlik sağlanmalı, otopark sorununa bir çözüm getirilmeli, ziyaretçilerin daha çok zaman geçirmelerinin sağlanması için planlamalar yapılmalıdır.

GELİBOLU YARIMADASI DESTİNASYONU RAPORU

Modaretör:

Yrd. Doç. Dr. Mustafa BOZ

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Çanakkale deniz ve kara savaşlarının yapıldığı alan olan Gelibolu Yarımadası kentin tarihi ve kültürel dokusunda önemli bir yer tutmaktadır. Gelibolu Yarımadası'nda toplar, siperler, kaleler ve savaşla ilgili kalıntılardan başka 80 bini aşan Türk ve Anzak şehitlerinin şehitlik ve anıtlar bulunmaktadır. Savaş alanları, şehitlikler, anıtlar ve savaşla ilgili kalıntılar tarihi sit alanı ve kültürel varlık olarak tescil edilmiştir.

Gelibolu Yarımadası; Tarihi Milli Parkın yanında Gelibolu ilçesi de dünyanın en büyük Mevlevihanesi, tarihi geçmişi ve Piri Reis'in memleketi olması dolayısıyla, ayrıca doğal güzellikleri ile önemli bir turizm potansiyeline sahiptir.

Gelibolu Yarımadası SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ anakkale savaşlarının yaşandığı yer olması nedeniyle: - Tarihi öneme sahip olması, Savaş kalıntılarının varlığı, Çanakkale savaşlarının yıldönümü programlarının dünya basınında yer alması, - Tarihsel bağları nedeniyle özellikle Avustralyalı, Yeni Zelandalı ve tarihe meraklı yabancı turistlerin ilgisini çekmesi, - Yurtiçinden ziyaretçilerin artan ilgisi dolayısıyla her yıl ziyaretçi sayısının artması, ✓ Yerleşim ve yakın çevresinin barındırdığı zengin manzara ve seyir noktalarının bulunması, ✓ Yaban hayatı ve yaşam alanlarının varlığı, ✓ Bitki örtüsü çeşitliliği, ✓ Yöresel ürünler ve el sanatları, ✓ Misafirperver, hoşgörülü yerel insan kaynağı, ✓ Bozulmamış doğal çevre.
----------------------------	--

Zayıf Yönler	✓ Yönetimin çok başlı olması, yetki tartışması; Orman ve Su Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dış İşleri Bakanlığı, Bakanlıklara bağlı çeşitli kurum ve kuruluşlar, yerel yönetimler vs. ✓ Yapılan yatırımların proje bazlı ve planlı olmaması, ✓ Bölgeye yönelik tanıtımın yetersizliği, ✓ Tanıtım Merkezinin amacı dışında kullanılması. Yemek merkezine dönüşmesi, ✓ Altyapıdaki eksiklikler: - Katı atıkların katı atık dönüşüm tesisine ulaştırılmaması, - Kamu tesislerinde arıtma tesislerinin bulunmaması; Tarihi yarımada içine yer alan köyler, Kabatepe Orman Kampı, Tanıtım Merkezi vs. - Tanıtım levhalarının belirgin olmaması, bazı levhaların yanlış bilgi içermesi, - Tuvalet imkânlarının yetersiz olması - Engelli ziyaretçilere engelsiz alanların olmaması - Uzun devreli ana plan ve alt planlarının sonuca bağlanamaması; Hayvancılık, elektrik, el sanatları, bağcılık vs. - Su kaynaklarının yetersiz olması. ✓ Gelibolu ilçesinde nitelikli konaklama tesislerinin yetersiz olması ve yiyecek içecek imkanlarının yetersiz olup ihtiyaçlara cevap verememesi, ✓ Yöredeki el sanatlarının ve çeşitli geleneksel ürünlerin tanıtım eksikliği; Gelibolu sardalyesi, Mevlevi tatlısı, peynir helvası vs. ✓ Kültür turizmine yönelik bilgi ve bilinç yetersizliği, ✓ Kültür turizm etkinlikleri için eğitimli kalifiye eleman yetersizliği, ✓ Sektör çalışanlarının yabancı dil bilgisinin yetersizliği. ✓ Bölgenin planlı bir yapıya sahip olmaması sonucu araç ve yaya trafiğinin iç içe girmesi, ✓ Düzenli olarak çevre düzenlemelerinin takip edilmemesi; gerekli bakım ve onarımların yapılmaması ✓ Turizmin tüm yıla yayılamaması. Pazarlama ve üren çeşitlendirme eksikliği, ✓ Çanakkale'nin kendi başına bir destinasyon olamaması, ✓ Ulaşımın yeterli olmaması
----------------------------	--

Fırsatlar	✓ Yöre halkının kültür turizm faaliyetlerine katılım göstermeye istekli olması, ✓ Koruma ve restorasyon çalışmaları ile uygun hale getirilebilecek yörenin kültürel ve doğal dokusu, ✓ Yöre ve çevresinin organik tarım ve iyi tarım ürünlerine yönelik artan tüketici talebi, ✓ Sanayinin olmaması nedeniyle turizmin gelişmeye açık olması ✓ Deniz turizmine uygun alanların fazla olması; Plaj, sörf, dalış, yelken, olta balıkçılığı, yat turizmi vs. ✓ Gelibolu merkezli tarih, kültür ve inanç turizminin geliştirilebilir olması; Mevlevihane, Piri Reis, Rus anıtı vs. ✓ Efsane turizminin geliştirilebilir olması; Hero ve Leandros efsanesi vs. ✓ Yeni antik kentlerin ortaya çıkartılması; Madytos gibi.. ✓ Alternatif turizm çeşitlerini geliştirme imkanları; Trekking, bisiklet, rüzgar sörfü, dalış vs. ✓ Arap coğrafyasından gelen turistlerinde bölgeye çekilmesi
Tehditler	✓ Planlama yapılmadan gerçekleştirilecek turizm faaliyetleri ile alanın doğal yapısının bozulma riskinin olması, ✓ Çevre kirliliği, gelişigüzel bırakılan atık maddeler, ✓ Kontrolsüz ve yasalara uygun olmadan yapılan gezi turları sonucunda meydana gelen çevre bozulmaları, ✓ Yarımada üzerinde her geçen gün sembolik bir anıt ve şehitlik yapılması, ✓ Gelen ziyaretçilerin ehliyetsiz, yetkisiz kişilerce yanlış bir şekilde bilgilendirilmesi; Alan kılavuzu problemi, ✓ Yarımadanın panayır alanı gibi görülmesi ve buna müsaade edilmesi, ✓ Taşıma kapasitesinden fazla grubun aynı gün içinde savaş alanlarında yaptıkları tahribat, ✓ Hediyeelik eşyaların yöreye özgü olmaması ve niteliksiz olması. ✓ Başiboş hayvanların ziyaretçileri tehdit etmesi, ✓ Şehitlik ziyaretlerinin amacına uygun yapılmaması. ✓ Yarımada bölgesinde ağır sanayiye izin verilmesi; Tersane izni termik santral vb.

Gelibolu Yarımadası Destinasyonuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Sürdürülebilir turizm anlayışı ile planlama, her türlü iş ve işlem için işin uzmanına danışılması ve işin ilgililerine yaptırılması, denetlenmesi gerekmektedir. SWOT analizi hazırlanırken üzerinde durulan zayıf yönler ve tehditler için aşağıda belirtilen çözüm önerileri sunulmaktadır.

Kısa Vade:

- ✓ Gerekli hukuki altyapının oluşturulması; yetki karmaşasının önlenmesi, bütçelerin proje bazında verilmesi gibi.
- ✓ Engelli turistler için engelsiz alan oluşturulması,
- ✓ Çevre temizliği için uyarıcı levhaların bulundurulması, çöp kutularının güzergah üzerine konulması ve düzenli olarak toplanması,
- ✓ Gelen ziyaretçilerin çöp toplama ve çevreyi kirletmemesi konusunda bilgilendirilmesi,
- ✓ Rehberlik hizmeti verenlerin profesyonel rehberler olması, anlatım birliği sağlanması,
- ✓ Yöredeki el sanatlarının ve çeşitli geleneksel ürünlerin tanıtılması,
- ✓ 2015 yılı 100. yıl etkinliklerinin planlanması ve uygulamaya geçilmesi
- ✓ Hediyelik eşya stantlarının köy yerleşim alanlarına veya oluşturulacak uygun alanlara alınması ve standartlar getirilmesi,
- ✓ Şehitliklerde bulunan bilgilendirme panolarının düzeltilmesi.

Orta Vade:

- ✓ Ulaşım olanaklarının çeşitlendirilmesi,
- ✓ Bölge halkına ve turizm çalışanlarına eğitim verilmesi,
- ✓ Esnaf ve halkın bilinçlendirilmesi, mevcut tesislerin iyileştirilmesi
- ✓ Kilye ana tanıtım merkezinin ana yönetim merkezi olması,
- ✓ Taşıma kapasitesine uygun olarak tarihi yarımadanın gruplar için randevu sistemiyle gezilmesi.
- ✓ Turizm teşviklerinin genişletilmesi, yarımada özel teşvikler getirilmesi

- ✓ Bölgede kazanılan resmi gelirlerin bölgede kalması; yörenin geliştirilmesi ve kalkınması için kullanılması.

Uzun Vade:

- ✓ Gerçek şehitliklerin mimari bir norma, bütünlüğe kavuşturulması,
- ✓ Nitelikli ve yöreye özgü konaklama tesislerinin yapılması,
- ✓ Çanakkale ilinin başlı başına bir destinasyon haline gelerek kalış süresinin uzatılması,
- ✓ Bölgenin açık hava müzesi haline getirilmesi.
- ✓ Savaş alanlarının orijinal haline uygun olarak düzenlenmesi, korunması ve yaşanır hale getirilmesi.

Tanıtım Çalışmaları Çerçevesinde Somut Bir Öneri

Çanakkale’yi Tanıtmanın bir yolu 2015 Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu: Bisiklet Federasyonu ile temasa geçilerek Uluslar arası Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu’nun bir etabının Çanakkale’den geçirilmesi sağlanabilir. Bu tur her geçen yıl önemini ve potansiyelini arttırmaktadır.

2013 yılındaki turun sonunda Cumhurbaşkanımız Sayın Abdullah GÜL görüşlerini şu şekilde belirtmiştir. “En çok memnun olduğum şey, Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turnuvası vasıtasıyla Türkiye’nin inanılmaz bir tanıtımının yapılmasıdır. Bu güzel İstanbul’u, Akdeniz kıyılarını her tarafı, her gün tüm turlar, 130 ülkeden televizyonlardan canlı olarak verildi. Bundan daha büyük bir tanıtım olmaz. İstanbul’u, Türkiye’yi, bütün Akdeniz kıyılarını, Ege kıyılarını işte bu tur vasıtasıyla bütün dünyaya tanıtılmış oldu. 2014 yılında 50’ncisini yapacağız. İnanıyorum ki artık o zaman dünyanın en önde gelen birkaç bisiklet turnuvasından birisi olur. Arkadaşlar şu anda derecesinin çok yükseldiğini söylüyorlar. Türkiye’yi çok güzel tanıttığı için çok memnunum”.

ADALAR DESTİNASYONU RAPORU

Modaretör:

Prof. Dr. H. Rıdvan YURTSEVEN
ÇOMÜ, Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu

Bu çalışma; Çanakkale Turizm Çalıştay'ının Bozcaada ve Gökçeada Toplantısı'na katılan aktörlerin, bu destinasyonlara ilişkin değerlendirmelerini içermektedir. Çalışma, toplantıya katılanların ortak terim kullanarak analiz ve değerlendirme yapmasını sağlayan temel kavramların açıklanmasıyla başlamaktadır. Bunu her bir destinasyona ilişkin değerlendirmeleri içeren SWOT analizleri ve Sorunlar ve Çözüm Yolları Bölümleri izlemektedir. Çalışma, Sonuç ve Öneriler Bölümü'yle sona ermektedir.

Temel Kavramlar

Küçük adalar; doğal yapıları, ekonomik süreçleri ve özgün kültürel yapılarıyla sürdürülebilir turizm uygulamaları için özel bir örnek oluşturur. Küçük adalar, dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, sınırlı kaynakları ve yalıtılmış alanlarıyla su, enerji, balıkçılık, tarım, sahillerin yönetimi, toprak kaybı, doğal yaşam, turizm ve kültürel kimlik gibi konuları içeren sorunlarını bir ülkenin bağımlısı ya da ilgilisi olarak çözmeye çalışır (Yurtseven, 2002). Küçük adalarda sürdürülebilir turizmin gelişmesi; tarım ve balıkçılık alanlarında geleneksel üretim yöntemlerinin devam ettirilmesi ve özgün kimliğini korumasına bağlıdır (Coccossis, 2001).

Turizm ve onunla ilişkili hizmetler, küçük adalarda sürdürülebilir gelişmenin önemli yardımcılarıdır. Günümüzün etkili taşıma ve iletişim faaliyetleri, küçük adaları da ulaşılabilir kılmıştır. Ancak; sorun, küçük adaların sunduğu hizmetlerde karşımıza çıkmaktadır. Bunun nedeni; kitle turizmi kavramına dayalı düşük fiyatlı ürün sunumu temeline dayalı stratejilerinin küçük adalarda da uygulanmasıdır. Uygulanan stratejiler; ziyaretçiler tarafından yapılan gönülsüz ödemeler ve turizmin sezonluk özelliği nedeniyle finansal kayıplara neden olmaktadır (Davidson ve Maitland, 1997; Timothy 1998). Bu nedenle, stratejik planlama sürecinde kullanılan iki alternatif strateji daha ayrıntılı olarak incelenmelidir (Alexopoulos and Katarelos 2003):

Düşük Hacim-Yüksek Kar Marjı: Bu stratejide turizm girişimcileri, rekabet avantajını katma değerlerle maksimize ederek sağlamayı düşünür. Ziyaretçiler ürünü eşsiz olarak algılayacak ve fiyatını ödemeye istekli olacaktır.

Yüksek Hacim-Düşük Kar Marjı: Girişimciler, daha ucuz ürünler sunarak, maliyet rekabeti avantajını sağlamaya çalışır. Temel karar, tamamen fiyatla ilişkilidir.

Yüksek hacim-düşük kar marjı seçeneği, kısa dönemli ekonomik stratejilerin gerçekleştirilmesinde yararlıdır. Bu alternatif, uzun dönemde müşteri tatminini azaltır. Bir destinasyona yönelik alternatif turizm biçimlerinin geliştirilmesinde, düşük hacim-yüksek kar marjı stratejini geçerli varsaymak gerekir. Sunulan bir ürünün başarı değerlendirmesi, bu ürünün potansiyel müşterileri çekme ve elinde tutma gücünün ölçülmesiyle yapılır. Bu güç, ürünün imajı olarak adlandırılan bir değişkene bağlıdır. Ürün her zaman bir imaj yayar. Potansiyel müşteriler bu imajı değerlendirir ve ürünün çekici ya da itici olduğuna karar verir. Ürün imajı iki farklı biçimde açıklanır (Yurtseven ve Can, 2002). Birinci açıklamaya göre; potansiyel müşteriler, farklı faktörlere karşı duyarlı olduklarından, ürün imajından farklı düzeylerde etkileneceklerdir. Bu görüşün karşısı olarak; uygulamalı araştırmalar, tüm potansiyel müşteri gruplarının temel faktörlere benzer biçimde tepki gösterdiğini kanıtlamıştır. Biz her iki grubu birleştirerek, destinasyon imajını temel imaj ve özel imaj olarak ikiye ayırarak inceleyebiliriz. Bir destinasyonun temel imajı, tüm potansiyel ziyaretçiler için ortak olan kriterlerin tatmin derecesini ölçer. Özel imaj; destinasyonu son seçimleri olarak düşünen müşteriler grubunun tatmin derecesidir.

Temel imajı etkileyen başlıca faktörleri; (1) gezilecek yer, rekreasyon, genel ve turizm altyapısı, ulaşım ağı ve maliyetine ilişkin faaliyetler, (2) tarihi, kültürel, politik, sosyal, finansal, iklimsel ve doğal güzellik özellikleri olarak iki ana gruba ayırabiliriz. Birinci grup, ürünün kalitesini belirleyen faaliyetleri tanımlar. Bu faaliyetleri değerlendirerek kalite göstergesini ölçeriz. Ürünün ulaşılabilirliğini tanımlayan özellikler içeren ikinci grup, ulaşılabilirlik göstergesinin ölçümünü verir. Bu faktörleri sağlayan bir destinasyon, tüm potansiyel ziyaretçiler tarafından daha yakın bir incelemeye değer görülür ve olasılıkla didilecek bir hedef olarak tanımlanır. Destinasyonun temel imajı, bu iki ana grubun bir fonksiyonu olarak tanımlanabilir. Belirli bir destinasyon için bu faktörleri ölçerek onun imajını değerlendirebiliriz:

$$Tİ = f_g(KG, UG)$$

Tİ=Temel İmaj, f_g =Faktör Grubu, KG=Kalite Göstergeleri, UG=Ulaşılabilirlik Göstergeleri

Bir destinasyona ilişkin özel imaj, potansiyel ziyaretçilerin belirli bir grubu tarafından algılanan (1) temel imaj ve (2) özel faktörlerin bir fonksiyonu olarak tanımlanır:

$$\text{Öİ} = f_g(\text{Tİ}, \text{ÖF})$$

Öİ=Özel İmaj, f_g =Faktör Grubu, Tİ=Temel İmaj, ÖF=Özek Faktörler

Özel faktörler, bir müşteri grubundan diğerine farklılık gösterir. Bir destinasyon için her özel imajın göreceli bir önemi bulunmaktadır. Bu alternatif biçimlerin, turizm talebi içindeki oransal ağırlığını tanımlamamız gerekir. Destinasyona ilişkin turizm biçimlerinin en çok talep edileni ya da en çok istenilen özel faktörü tanımlayabilmemiz için tüm potansiyel özgünlükler incelenmeli ve tüm potansiyel ziyaretçilerin profili belirlenmelidir.

BOZCAADA

Bozcaada SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Ada Olmak ✓ Adaya Özgü Kültür ✓ Temiz Deniz ✓ Temiz Hava ✓ Nitelikli İnsan Yapısı ✓ Farklı Kültürel Kimliklerin Birlikte Yaşaması ✓ Bağcılık ve Şarapçılık ✓ Ana Karaya Yakın Olmak ✓ Popülerlik ve Talep Fazlalığı ✓ Sakinlik ✓ Gürültü Kirliliğinin Azlığı ✓ Film ve Dizilerin Çekilmesi ✓ Butik İşletmelerin Olması ✓ Turist Çeken Etkinliklerin Olması (Festivaller, Yarışlar, Şenlikler vb.) ✓ Güvenli Olması ✓ Turist Profiline Genel Olarak Orta ya da Üst Düzeyde Olması ✓ Hoşgörü ve Konuksever İnsan Kaynağı ✓ Üniversitenin Biriminin Olması ✓ Tarihi Açısından Zengin Değerlerinin Olması ✓ Özgün Mimari Tarzı ve Korunmuşluğu ✓ Markalaşmış Şaraplarının Olması ✓ Ulaşım Kolaylığı ve Avantajı
----------------------------	--

Zayıf Yönler	✓ Adaya Ulaşım ✓ Trafik ve Park Sorunu ✓ Hizmet Kalitesinin Düşüklüğü ✓ Fiyat İstikrarı ve Kontrolünün Yetersizliği ✓ Sağlık Hizmetlerinin Yetersizliği ✓ Altyapının Yetersizliği ✓ İşletmelerce Desteklenen Plaj Sayısının Yetersizliği ✓ Adada Alternatif Ürün ve Hizmetler Sunan İşletmelerin Olmaması ✓ İşgücünün Yetersiz Olması ✓ Personel Kaynaklarının Dışa Bağımlı Olması ✓ Turizm Sezonun Kısıtlılığı ✓ Turizme İlişkin İstatistiki Veri ve Kayıt Tutulmaması
Fırsatlar	✓ Bozcaada'da Çekilen Film ve Diziler ✓ Rüzgar Sörfü ve Yelkencilik ✓ Reçel, Şarap ve Zeytinyağı gibi Ürünlerin Gelişmesi ✓ Yabancı Dergi ve Yayınlarda Çıkan Olumlu Haberler ✓ Marina ve Liman Çalışmaları ✓ AB ve GMKA Destekleri ✓ Gastronomi Turizmi'nin Gelişmesi ✓ Arkeolojik Alanlar ve Ören Yerlerinin Turizme Kazandırılması ✓ Yunan Adalarıyla Gerçekleştirilecek Ortak Tur ve Organizasyonlar
Tehditler	✓ İç Turizme ve Yerli Turiste Aşırı Bağımlılık ✓ Bağcılık ve Şarapçılığın Azalması ✓ Günümüzdeki Turizm Hareketlerinin Artması ✓ Yunan Adalarının Rekabet Gücünün Artması ✓ Fiyatlara İlişkin Olumsuz Algılar ✓ Yabancı Turizm Pazarından Yeterli Pay Alınamaması

Bozcaada'ya İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mevcut Durum:

- ✓ Temel İmaj Eksikliği
- ✓ Özel İmaj Eksikliği
- ✓ İmar ve Turizm Master Planlarının Eksikliği

- ✓ Hizmetlerin Fiyat-Kalite Değerleriyle İlgili Sorunlar
- ✓ Altyapı Sorunları (Tatlı su, atık sistemleri, altyapı şebekeleri, yağmur-suyu, kanalizasyon vb.)
- ✓ İşgücü ve İstihdamla İlgili Nicel ve Nitel Sorunlar
- ✓ Turizmin Çeşitlendirilmesi ve Yurt Dışı Pazarlara Açılma ve Tanıtım Sorunları

Kısa Vadeli Çözüm Önerileri:

- ✓ Genel ve özel imajların belirlenmesi.
- ✓ Turizm taşıma kapasitesi belirlenmesi ve on yıllık turizm gelişme planının yapılması.
- ✓ Trafik ve otopark sorunun çözülmesi.
- ✓ Bağcılık kültürünün korunması ve bağcılıkla ilgili çeşitlendirme yapılması.
- ✓ Alternatif ulaşım yollarının ve araçların geliştirilmesi.
- ✓ Altyapı olanaklarının geliştirilmesi(kanalizasyon, atık sistemi, içme suyu vb.).
- ✓ Alternatif enerji kaynakları geliştirilmesi.
- ✓ Fiyat istikrarının sağlanması ve düzenli kontrolü.
- ✓ Tanıtımın hedef pazara uygun olarak ve çeşitli araçlarla yapılması.
- ✓ BOZTİD üzerinden yeni katılmaya başlanan yurt dışı fuarlarının artırılması ve içeriğinin zenginleştirilmesi.
- ✓ Yerel halk ve işletmecilerin turizm konusunda eğitilmesi.
- ✓ Ada'daki çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve kayıtlı istihdamın teşvik edilmesi.
- ✓ Sosyal alanların geliştirilmesi.
- ✓ Ormanlık alanların çoğaltılması.
- ✓ El sanatlarının geliştirilmesi.
- ✓ Ağaçlandırma çalışmalarının artırılması.

- ✓ Turizmin çeşitlendirilmesi.
- ✓ Yeni koyların hizmete açılması.
- ✓ Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi.
- ✓ Tarihi alanların ortaya çıkarılması ve korunması.
- ✓ Mimari tarzın korunması ve silueti bozan yapıların düzenlenmesi.
- ✓ Balıkçılığın güçlendirilmesi ve turizme kazandırılması.
- ✓ Hediyelik eşya mağazalarının standarda - düzene kavuşturulması, satılan ürünlerin yerele ait özgün ürünler olması.

Orta Vadeli Çözüm Önerileri:

- ✓ Bozcaada'nın çekicilikleri, turist profili, turistin beklenti ve memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi.
- ✓ Alternatif turizm türlerinin geliştirilmeli (Kültür turizmi, yemek turizmi, şarap turizmi, agro turizm, takas turizmi, sualtı turizmi, festival -etkinlik- turizmi vb.)
- ✓ Turistik ürün çeşitlendirmesinin yapılması. Varolan turistik ürünlerin (üzüm, şarap, domates reçeli vb.) geliştirilmesi. Yeni turistik ürünlerin geliştirilmesi.
- ✓ Turizm işletmeleriyle ilgili sürdürülebilirlik uygulamalarının planlanması.
- ✓ İşletmelerin turizm işletme belgeli hale gelmelerinin özendirilmesi.
- ✓ Ada'daki istihdam piyasasının ihtiyaçlara göre planlanması

Uzun Vadeli Çözüm Önerileri:

- ✓ Daha sürdürülebilir bir destinasyon olmak için tüm turizm tür ve hareketlerinde sürdürülebilirlik odaklı adımlar atılmalı ve buna ilişkin süreçlerin uygulanması.

Beklentiler:

- ✓ Bozcaada'nın Ege Denizi'ndeki Yunan Adaları gibi bir marka olması ve dünyaca tanınması.
- ✓ Paydaş yönetiminin kalıcı hale getirilmesi.

Paydaşlar:

- ✓ Çanakkale Valiliği
- ✓ Bozcaada Kaymakamlığı
- ✓ Bozcaada Belediye Başkanlığı
- ✓ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- ✓ Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- ✓ Güney Marmara Kalkınma Ajansı
- ✓ Tarım ve Kırsal kalkınmayı Destekleme Kurumu
- ✓ GESTAŞ
- ✓ Bozcaada'daki Sivil Toplum Kuruluşları

GÖKÇEADA**Gökçeada SWOT Analizi**

Güçlü Yönler	✓ Ada Olmak ✓ Temiz Deniz ✓ Çok Kültürlü Yapı ✓ Farklı İnançlara Ev Sahipliği Yapması ✓ Organik Tarım ✓ Ülkemizin ve Dünyanın İlk Cittaslow Adası Olması ✓ Yaz Aylarında Uçak Seferlerinin Olması ✓ Rüzgar Sörfüne Uygunluk ✓ Ulaşım Konusundaki İyileşmeler ✓ Eko-gastronomik Zenginlik (Süt Ürünleri, Şarap, Zeytin, Zeytinyağı vb.) ✓ Temiz Hava ✓ Dingin-Sakin-Sessiz Yapı ✓ Bozulmamış Doğal Kaynaklar ve Çevre ✓ Eko-turizme Uygun Doğal ve Kültürel Zenginlik ✓ Hoşgörülü ve Konuksever İnsan Kaynağı ✓ Otel ve Pansiyonculuğun Gelişmesi ✓ Tuz Gölü'nde Bulunan Flamingolar ✓ Foto Safari- Trekking Turizmine Uygun Alanlar
-------------------------	--

	✓ Su Altı Arkeolojisi ve Milli Parkı ✓ Sağlık Turizmine Uygunluk ✓ Güvenli Olması ✓ Korunmuş Özgün Köyler ✓ Üniversite Birimlerinin Olması
Zayıf Yönler	✓ Adaya Ulaşımın Zorluğu ✓ Havaalanının Sadece Yaz Döneminde Kullanılması ✓ Eko-turizm Tanıtımının Yetersizliği ✓ Eko-turizm Tesislerinin Azlığı ✓ Rüzgarın ve Denizin Turizm Açısından Yeteri Düzeyde Kullanılmaması ✓ Kiliseler ve Rum Evleri gibi Farklı Kültür Eserlerinin Kullanılmaması ✓ Halkın Yabancı Dil Yetersizliği ✓ Tur Organizasyonlarının Azlığı ✓ Sertifikalı Ürünlerin Geliştirilememesi
Fırsatlar	✓ Alternatif Turizm Potansiyelinin Yüksekliği ✓ Eko-turizmin Çeşitli Aktivitelerine Olanak Sağlaması ✓ Yörenin Kültürel Dokusunun Korunmasına Yönelik Çalışmalar ✓ Yöre Halkının Turizmi Önemli Bir Gelir Kaynağı Olarak Görmesi ✓ Yerel Yönetimin Turizm Konusundaki Duyarlılığı ✓ Artan Organik Ürün Talebi ✓ Sörf Turizminin Gelişmesi
Tehditler	✓ Bilinçsiz Eko-turizm Uygulamaları ✓ Bilinçsiz Yapılaşma ✓ Cittaslow ve Slow Food Konusunda Farkındalığın Yetersizliği ✓ Taşıma Kapasitesinin Aşılmasına Bağlı Sorunların Artması ✓ Arz - Talep Dengesizliği ✓ Yunan Adalarının Rekabet Gücünün Artması

Gökçeada'ya İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mevcut Sorunlar

- ✓ Temel İmaj Eksikliği
- ✓ Özel İmaj Eksikliği

- ✓ İmar Master Turizm Planlarının Eksikliği
- ✓ Hizmet Kalitesiyle İlgili Sorunlar
- ✓ Genel ve Turizme Yönelik Altyapı Sorunları
- ✓ Cittaslow ve Slow Food Konularında Yeterli Farkındalığın Olmaması
- ✓ Turizmin Çeşitlendirilememesi

Çözüm Önerileri

Kısa Vade:

- ✓ Hava, su ve toprak kalitesinin yasal düzenlemeler tarafından belirlenen parametrelere uygunluğunun sağlanması.
- ✓ Kent atık su kanalizasyon arıtma sisteminin oluşturulması.
- ✓ İşletmelerde organik ürünlerin kullanılmasının desteklenmesi.
- ✓ Reklam panolarının ve dükkan vitrinlerinin düzenlenmesi.
- ✓ Taşıt güvenliği ve trafik akışının sağlanması.
- ✓ Doğal ürünlere yönelik ticari alanların kurulması.
- ✓ Özgün ve tarihi dükkanların korunması.
- ✓ Organik tarımın geliştirilmesi ve tanıtılması.
- ✓ Yerel halkın ürettiği ürünlerin kalite sertifikalarının oluşturulması.
- ✓ Slow Food Gökçeada Convivium'unun geliştirilmesi.
- ✓ Yerel gastronomik ürünlerin kullanılması ve üretilmesinin desteklenmesi.
- ✓ Yerel kültürel aktivitelerin korunması ve desteklenmesi.
- ✓ Turistlerin bilgilendirilmesi.
- ✓ Kent halkına konukseverlik kalitesiyle ilgili eğitimler verilmesi.
- ✓ Yavaş Rehberin hazırlanması.
- ✓ Turistik işletmelerin fiyatlarının saydam olmasının sağlanması.

Orta Vade:

- ✓ Yeryüzü pazarının kurulması.
- ✓ Tarihi mekanların, merkezi kayıt altına alınmış binaların ve yüksek kültürel değeri olan nesnelerin koruma planlarının yapılması.
- ✓ Bisiklet yolları yapılması.
- ✓ Ulaşımında alternatif yöntemlerin desteklenmesi.
- ✓ Genel aktiviteleri destekleyici programların oluşturulması.
- ✓ Sağlık merkezlerinin oluşturulması.
- ✓ Yeşil alanlar oluşturulması ve bu alanlarında hizmet alt yapıları oluşturulması.
- ✓ Kamu alanlarının yeşillendirilmesi.
- ✓ Kentin renk planının yapılması.
- ✓ Yok olma tehlikesi altındaki el sanatlarının ve geleneksel mesleklerin korunmasına yönelik programların geliştirilmesi.
- ✓ Özgün ürünlerin belirlenmesi ve ticaretinin desteklenmesi.
- ✓ Kent halkının bir Cittaslow'da yaşadığının farkında olmasının sağlanması.

Uzun Vade:

- ✓ Alternatif enerji kaynaklarının kullanılması.
- ✓ Geri kalmış alanların gelişmesinin sağlanması.
- ✓ Kent merkezinin yeniden tasarlanması.
- ✓ Kentte kablosuz sistemlerin kurulması.

Beklentiler:

Gökçeada'nın Cittaslow olarak gelişmesi ve dünyaca bilinen bir yavaş destinasyon olması.

Paydaşlar:

- ✓ Çanakkale Valiliği
- ✓ Gökçeada Kaymakamlığı

- ✓ Gökçeada Belediye Başkanlığı
- ✓ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- ✓ ÇOMÜ Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
- ✓ Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- ✓ Güney Marmara Kalkınma Ajansı
- ✓ Tarım ve Kırsal kalkınmayı Destekleme Kurumu
- ✓ GESTAŞ
- ✓ Gökçeada'daki Sivil Toplum Kuruluşları

Sonuç ve Öneriler

- ✓ Bozcaada ve Gökçeada'nın temel ve özel imajının belirlenmesi gerekmektedir. Destinasyonların stratejileri bu imajlara göre yeniden belirlenmelidir.
- ✓ Bozcaada ve Gökçeada'nın güçlü yönleri ve fırsatları genel olarak kalite göstergeleriyle ilgiliyken; zayıf yönleri ve tehditleri daha çok ulaşılabilirlik göstergeleriyle ilişkilidir.
- ✓ Her iki adanın ortak temel sorunları;
 - a) Temel ve özel imaj eksikliği,
 - b) İmar ve turizm planlarının eksikliği,
 - c) Genel ve turizme yönelik altyapı sorunları,
 - d) Hizmet kalitesiyle ilgili sorunlar olarak belirlenmiştir.
- ✓ Bozcaada'nın Ege Denizi'ndeki Yunan adaları gibi bir marka olması ve dünyaca tanınması; Gökçeada'nın Cittaslow olarak gelişmesi ve dünyaca bilinen bir yavaş destinasyon olması beklenmektedir.

KAZDAĞLARI DESTİNASYONU RAPORU

Moderatör:

Doç. Dr. Ferah Özkök

ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Kazdağları Destinasyonu SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Endemik bitkilerin varlığı ve biyolojik çeşitlilik ✓ Bölgenin eko-turizm başta olmak üzere, kültürel turizm, yayla turizmi, ornitoloji (kuş gözleme) turizmi gibi çok çeşitli turizm türlerinin gerçekleştirilmesine olanak tanınması ✓ Mitolojik zenginlik ✓ Bulunduğu konum ile sahip olduğu doğal güzelliklerin varlığı ✓ Organik tarımın geliştirilebilmesine yönelik, faaliyetler sonucunda henüz ciddi anlamda kirlenmemiş toprakların varlığı ✓ Deniz kıyısından başlayarak çeşitli yükselti kademelerinde yer alan termal suların varlığı ve bitki örtüsü özelliklerinin ortaya çıkardığı termal turizm potansiyeli ve alanın doğal tedaviye olanak tanıyacak özelliklere sahip olması dolayısıyla sağlık turizmine olanak tanınması ✓ Yörük kültürünün en saf ve bozulmamış karakterine sahip köy ve toplum dokusunun varlığı, kültürel dokunun kaybolmaması (hayır, şenlik, festival gibi kültürel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi) ve sürdürülmesi ✓ Bayramiç'te Cami-i Cedid, Hadimoğlu Konağı, Karşıyaka Köprüsü vb. tarihsel öneme sahip yapıların varlığı
Zayıf Yönler	✓ Turistik tesislerin yetersizliği ✓ Tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmemesi ve buna bağlı olarak teşvik ve yatırımcı eksikliği ✓ Alt-yapı yetersizliği ✓ Ulaşım ve mevcut yol durumunun kalitesizliği, büyükşehirlerle bağlantıyı sağlayan karayollarının halen tamamlanmamış olması, Çanakkale havaalanının yetersizliği ve uçak sefer-

	lerindeki sürekliliğin sağlanamaması ✓ Eko-turizmin ilkeleri doğrultusunda iyi bir planlamanın yapılmamış olması ✓ Kamu ve yerel yönetimlerin arasındaki iş birliği yetersizliği ✓ Koruma amaçlı bölgesel imar planlarının yapılmaması ✓ Çanakkale bölgesinde turizm sektörüne ilişkin projelerin bulunmaması ✓ Ekoturizm kapsamında yöredeki Tatuta çiftliklerinin tanıtımındaki eksiklikler ✓ Konaklama, yeme-içme vb. faaliyetlere yönelik olan tesislerin yetersizliği, ✓ Tesislerin alternatifsizliği ✓ Tesislerin konumundan kaynaklı trafik hareketliliğinde tehlikenin söz konusu olması, (Kazdağları'nda, İzmir Çanakkale karayolu üzerinde bulunan satış ve yeme-içme tesislerin düzensiz ve kontrolsüzlüğü ve trafik açısından yarattığı tehlike) ✓ Bölgenin ören yerlerinde engelli turist ve vatandaşlara yönelik peyzaj tasarımının bulunmaması ✓ Kaz dağlarında faunatik bir müzenin bulunmaması ✓ Turizm açısından önemli noktalarda (Assos, Ayazma, Troiavb) peyzaj tasarımlarının yapılmamış olması ve gelen turistlere belirgin rotaların sunulamaması
Fırsatlar	✓ Tarımsal faaliyetlerden vazgeçmeden, bu faaliyetlerin devamlılığı sayesinde turizmin geliştirilerek ekonomik gelir elde edilebilmesi ✓ Doğal alanların korunması ve yerel halkın bilinç düzeyinin artması ✓ İlçe ormanlarında doğal parkurların bulunması nedeniyle spor kulüpleri için antrenman alanı olarak kullanılabilecek bir potansiyelin bulunması ✓ İstanbul, İzmir ve Bursa gibi büyükşehirlerle yakınlık ✓ Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca Ayazma Mesire yeri (Bayramiç) için "tabiat parkı" başvuru sürecinin başlaması ✓ Ekoturizm, kırsal turizm vb. turizm türlerine talebin giderek artması ✓ Çağımızda giderek yükselen çevre bilinci, küresel ısınmayla ilgili uluslararası protokoller, yenilenebilir enerji arayışları, sürdürülebilir turizm ve organik tarıma gösterilen ilgi fırsat olarak değerlendirilebilir.

Tehditler	✓ Yapılan maden aramaları sonucunda doğada meydana gelen ağır tahribatlar ✓ Plansız turizm faaliyetleri sonucu doğal alanlarda meydana gelen bozulma ✓ Yerel halkın sosyo-kültürel yapısında meydana gelebilecek olumsuz değişiklikler ✓ Kazdağları Milli Parkı sınırlarının Çanakkale il sınırları içinde yayılış gösteren doğal çevreleri de içine alacak şekilde genişletilmemiş olması ✓ Yörük kültürünün kültürel etkileşime bağlı olarak hızlı bir şekilde karakteristik özelliklerini kaybetmeye başlaması
------------------	---

Kazdağları Destinasyonuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Mevcut Durum ve Sorunlar

- ✓ Yöredeki biyolojik çeşitlilik nedeniyle Kazdağları dünya ölçeğinde büyük öneme sahiptir.
- ✓ Doğal ve kültürel değerleri dikkate değer ölçüde içinde barındırmaktadır.
- ✓ Alanın büyük bölümünde geleneksel tarımsal üretim faaliyetlerinin devam etmesi kırsal turizm açısından önemli bir zenginliktir.
- ✓ Yöre çeşitli doğa sporları için önemli bir potansiyele sahiptir.
- ✓ Alan fauna ve flora açısından önemli bir zenginliğe sahiptir. Fakat Kaz dağının fauna ve florası için bilimsel anlamda çok derin araştırmalar bulunmamaktadır.
- ✓ Alanda madencilik faaliyetlerinin olumsuz etkileri söz konusudur.
- ✓ Ekoturizm kapsamında bütüncül bir yönetim planı yoktur.
- ✓ Ekoturizm potansiyelinin tanıtılmasına yönelik tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmemektedir.
- ✓ Birçok doğa sporunun olmazsa olmaz koşullarını alan ve çevresi kendiliğinden sağlamaktadır. Ancak bu konuda yapılan çalışmalar oldukça sınırlıdır.
- ✓ Kazdağlarının Çanakkale sınırları içerisindeki bölge milli park olmadığı için korunamamaktadır.

- ✓ Çanakkale bölgesinde turizm faaliyetlerine ilişkin yeterince proje bulunmamaktadır.
- ✓ Bölgeye yönelik yapılan çalışmaların büyük çoğunluğu kaz dağları milli parkı ile sınırlandırılmaktadır. Çanakkale ili sınırları içinde kalan bölüme ilişkin proje yeterli değildir.
- ✓ Yamaç paraşütü turizm faaliyet alanı olmasına rağmen, bölgenin bu anlamda değerlendirilmesine yerel yönetimlerce izin verilmemektedir.
- ✓ Troia'da yer alan ilk yerleşim yeri toprağın altında yerel almakta, halkın tahribatı ile karşı karşıya kalmaktadır. Mitolojik değerlerin yerel yönetimlerce korunmasında eksiklikler söz konusudur.
- ✓ Köy yollarının durumu kötüdür, çöp atıklarının imha edilmesinde yetersizlikler vardır ve yöre halkının bu konuda bilinçlendirilmesine yönelik büyük eksiklikler söz konusudur.
- ✓ İlaç atıkları, suları kirletmektedir, yöre halkının bu konuda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.
- ✓ Bölgenin sosyo-kültürel yapısı ciddi bir değişime maruz kalmaktadır.
- ✓ Envanter konusunda, yerel yönetimlerin ve özel sektörün destek vermesi gerekmektedir.

Çözüm Önerileri

Kısa Vadeli Çözüm Önerileri

- ✓ Doğada olumsuz etki yaratacağı düşünülen her türlü tahribatın önlenmesi için çalışmalar yapılması
- ✓ Kazdağları'nda maden arama izni verilmemelidir.
- ✓ Sürdürülebilir turizm çalışmaları başlatılmalı ve teşvik edilmelidir.
- ✓ İnsanların boş zaman ihtiyaçlarına cevap verecek doğa yürüyüşü, bisiklet turu gibi parkurlar oluşturulmalıdır.
- ✓ Bilim insanları tarafından alanın bütününe yönelik araştırma ve çalışmaların yapılması konusunda teşvikler sağlanmalıdır.
- ✓ Kazdağları'nın doğal, kültürel, tarihsel envanterinin yapılması gerekmektedir.

- ✓ Kazdağları'nın geleceğini garanti altına alacak bazı girişimlerde bulunulması gerekmektedir.
- ✓ Bölgede turizm konseyi oluşturulmalıdır.
- ✓ Çanakkale Tanıtım Kültür A.Ş' hayata geçirilmelidir.
- ✓ Kurumsal kimlik oluşturulmalıdır.
- ✓ Bölgenin tanıtılması ve sektöre kazandırılması gerekmektedir.
- ✓ "Sakin Şehir" olan yerler incelenmeli ve Kazdağları'ndanerelere uygulanabileceğine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- ✓ Kazdağları kırsal bölgesinde kültürel peyzaj alanları belirlenmelidir.
- ✓ Sürdürülebilir, kırsal ve eko-turizm bilinci oluşturulmalıdır.
- ✓ Turizm faaliyetlerinin yoğun olduğu bölgelerde turizm eğitim bilinci geliştirilmelidir.
- ✓ Ayazma bölgesi tanıtılmalıdır.
- ✓ Üniversitelerin kırsal turizmin önemi ve gerekliliği hakkında bölge halkına eğitimler vermesi gerekmektedir.
- ✓ Madencilik karşı mücadele verebilmek için Kaz dağlarının bütün değerlerinin tematik olarak belirlenip bilimsel çalışmaların yapılması gerekmektedir.
- ✓ Çanakkale bölgesinde yapılan 2040 yılı 1/100,000'lik eylem planlarında, Kaz dağı bölgesi Kırsal turizm olarak belirlenmelidir. Kaz dağında metalik maden ve taş ocağı faaliyetleri plan çalışmalarından gösterilmemelidir.
- ✓ Doğal dokunun ve floranın korunması için otellerde turistlere bültenler, broşürler vs. verilmelidir.
- ✓ Bilginin içselleştirilmesine yönelik bir çevre eğitimi verilmelidir.
- ✓ Kazdağları bölgesinde turizm hizmeti veren konaklama tesislerinin bulunduğu kırsal yerleşim bölgelerinin yollarının her yıl sezon öncesi iyileştirme çalışmalarının yapılması gerekmektedir.
- ✓ ÇOMÜ'deki Kazdağları Araştırma ve Uygulama merkezinin aktif hale getirilmesi gerekmektedir.

- ✓ Kazdağları bölgesinde kırsal turizm alanlarında yerel halkın turizme kazandırılması için turizm tesislerinin yerel halka gelen misafirlere yöreyi gezdirmek üzere rehberlik hizmetleri konusunda turizmciler, muhtarlık, yerel yönetimler, valilik ve üniversite işbirliğiyle bu eğitim çalışmalarının yapılması gerekmektedir.
- ✓ Bilinçsiz hayvan otlatmacılığı ve endemik bitkililerin bilinçsizce toplanılmasının önüne geçecek önlemlerin alınması gerekmektedir.

Orta Vadeli Çözüm Önerileri

- ✓ Milli park sınırlarının Çanakkale bölgesi içerisinde genişletilmesi gerekmektedir. Milli park ilan edilmesi için çalışmalar hızlandırılmalıdır.
- ✓ Turizme etki edebilecek doğal ve çevresel faktörlerdeki tahribat durdurulmalı ve bölgenin doğal güzelliklerinin sürdürülebilmesine yönelik çalışmalar başlatılmalıdır.
- ✓ Kaz dağlarının flora ve faunasına yönelik derin bir bilimsel araştırma yapılmalıdır.
- ✓ Bölgede yaşayan halkın çevre bilincinin oluşturulması gerekmektedir.
- ✓ Var olan turizm yatırımlarının tespitinin ve iyileştirilmesinin yapılmasına yönelik çalışmalar başlatılmalıdır.
- ✓ Kalkınma ajansları projelerde Kazdağları projelerine ilişkin fonlar ayırmalıdır.
- ✓ Kültürel miras, arkeolojik değerler ve flora faunası ile zengin bir bölge olan Çanakkale bölgesinin Kültür ve turizm bakanlığı tarafından bütüncül olarak Kuzey Ege destinasyonu olarak kabul edilmesi gerekmektedir.
- ✓ Kırsal turizmde pilot köyler belirlenmeli ve orada alan çalışmaları yapılmalıdır.
- ✓ “Erişebilir Turizm” bünyesindeki tasarımların Kazdağları bölgesinde yapılması gerekmektedir.
- ✓ Organik tarım ile turizm ilişkisi konusunda yerel halk bilinçlendirilmeli ve bu anlamda yöre halkına ekonomik girdi sağlayacak çalışmalar organize edilmelidir.
- ✓ Ekolojik sertifikalı tesisler yapılması teşvik edilmelidir.

- ✓ Kültürel değerlerin korunmasına yönelik bölge UNESCO'nun somut olmayan kültürel miras kapsamına alınması gerekmektedir.
- ✓ Kırsal turizm ile ilgili cazibe merkezleri oluşturulmalıdır.
- ✓ Kazdağları'ndaki olumsuzluklara karşı uluslararası çevre örgütleri ile işbirliğinin yapılması gerekmektedir.
- ✓ Kazdağları'ndaki olumsuzluklara karşı uluslararası çevre örgütleri ile işbirliğinin yapılması gerekmektedir.

Uzun Vadeli Çözüm Önerileri

- ✓ Doğal kaynakların tamamen korunmasına zemin hazırlanmalıdır.
- ✓ Milli park olması çalışmalarının sonuçlandırılmalıdır.
- ✓ Turizme yönelik stratejik planların hazırlanması gerekmektedir.
- ✓ Altyapı eksiklikleri nüfus artışı ve gelişim süreci de göz önüne alınarak tamamlanmalıdır.
- ✓ Endemik bitkilerin yurtdışına kaçırılmasının engellenmesi için kontrollerin ve gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.
- ✓ Bölgede yaşayan insanları yaşam biçimleri dikkate alınarak milli parklar oluşturulmalıdır.

Paydaşlar

Çanakkale Valiliği, Çanakkale Belediyesi, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Orman İşletme Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Turizm İşletmeleri, ÇOMÜ, Belediyeler, Kaymaklıklar, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları.

ASSOS DESTİNASYONU RAPORU

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Ş. Okan MERCAN
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Assos Destinasyonu SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Temiz havası ve denizi, manzarası ✓ Sakinlik ✓ Tarihi-kültürel yapısı (Antik dönem/felsefe) ✓ Sahil şeridinin uzunluğu ✓ Antik kentin varlığı ✓ Kaz Dağları'na yakınlığı ✓ Edremit-Altınoluk gibi bölgelere yakınlığı ✓ Midilli Adası'na yakınlık ✓ İstanbul – İzmir'e yakınlık ✓ Mavi bayraklı plajların varlığı ✓ Yöresel ürünler, el sanatları, komşu destinasyonlar ile iletişim ✓ Yöresel kültürünün devam ettirilmesi ✓ Alternatif turizm türlerine çok uygu ✓ Hristiyanlar tarafından kutsal kabul edilmesi ✓ Deniz ürünleri
Zayıf Yönler	✓ Yerel yatırımcıların azlığı ve eksikliği ✓ Altyapı yetersizliği ✓ Ulaşım sorunları ✓ Hizmet kalitesinin yeterli olmaması ✓ Sağlık hizmetleri ✓ Turizm sezonun kısa olması ✓ Sahil şeridinin taşlık olması ✓ Yapılaşma yasağı ✓ Rüzgâr faktörü ✓ Halkın bilgi eksikliği ✓ Yetersiz pazarlama/planlama çalışmaları

Fırsatlar	✓ Yunanistan'a yakın olması ✓ Double yol çalışması ✓ Sürdürülebilir turizm açısından uygunlu ✓ Kitle turizminin yaygın olmaması ✓ Assos destinasyonunun marka olarak görülmesi ✓ Liman projesi ✓ Gümrük kapısının açılacak olması ✓ Alexandra Troas bölgesinin varlığı
Tehditler	✓ Rakip bölgelerin fiyat avantajı (Yunanistan) ✓ Gümrük kapısı açıldığında rakiplerin daha avantajlı olma durumu ✓ Yerel yatırımcıların eksikliği ✓ Yüksek fiyata ilişkin imaj ✓ Kısa turizm sezonu tarihi eser kaçakçılığı, göçmen ticareti

Assos Destinasyonuna İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

✓ Ulaşım Sorunu

Ulaşım konusunda katılımcılar farklı görüşler dile getirmişlerdir. Bunların başında, Assos bölgesinde yolların, altyapının ve trafik işaretlerinin yetersizliği sorunu gelmektedir. Yolların darlığı, bakımsızlığı ve ana yolların bulunmaması bölgede sıkıntı yaratan konulardır. Katılımcılar, yolların doğal yapının bozulmamasına özen gösterilerek genişletilmesi gerektiğini dile getirmişlerdir. Ayrıca yolların sorumluluğunun tam bir kuruma ait olmaması sorunların çözümünde sıkıntılar yaratmaktadır. Bu yüzden ulaşım sorunu tek kurumun önderliğinde tek elden yönetilebilmelidir. Yolların yapılması için gerekli kurumlar ile irtibata geçilmeli ve ilgili çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bu noktada en önemli rol merkezi yönetimin temsilcilerine düşmektedir.

Katılımcılar tarafından sorun olarak görülen bir diğer konu, ulaşımaya ayrılan bütçenin yetersiz olmasıdır. Bu konuda gerekli bütçenin belirlenerek ulaşım konusundaki sorunların çözümü için gerekli kurum/kuruluşların işbirliğinin sağlanması amaçlanmalıdır.

Ulaşım konusunda ayrıca, Körfez Havaalanı'nın aktif halde kullanılması, Assos bölgesinde nitelikli bir marinanın yapılması, bisiklet ve yürüyüş yollarının yapılması, Kral yolu ile birlikte tali yolların ve mevcut antik yolun da yürüyüş yoluna ve dolayısıyla turizme kazandırılmasının gerekliliği katılımcılar tarafından vurgulanmıştır.

✓ Altyapı ve Hizmetlerin Yetersizliği Sorunu

Katılımcılar, Assos bölgesindeki en önemli sorunlardan birinin altyapı ve hizmetlerin sunulması konusundaki yetersizlikler ve eksiklikler olduğunu dile getirmiştir. Bu konuda en belirgin durum sağlık hizmetlerinin yetersizliğidir. Bölgedeki doktor, eczane ve ebe vs. sayısı özellikle yaz aylarında son derece yetersizdir. Bu konuda gerekli atamaların ve görevlendirmelerin yapılması ve bölge halkına bu konuda en iyi hizmetin verilmesi için gerekli şartların sağlanması gerekmektedir. İnternet ve iletişim hizmetleriyle ilgili sorunlarda bölgede yaşanan bir diğer sorundur.

Katılımcıların dile getirdiği bir diğer konu, bölgede zararlı sinek ve böceklerin çok olduğudur. Bu sorunun çözümü olarak eko yapının bozulmamasına özen gösterilerek gerekli çalışmaların yapılması gerektiği konusunda fikir birliği sağlanmıştır. Ayrıca bölgede atık sorunun yaşandığı ve atıkların dereye karışmaması için atık sistemlerinin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu konuda özellikle yerel yönetimlerin desteğinin alınması gerekmektedir.

Katılımcılar, Kestanbol bölgesindeki suların kanserojen maddeler içerdiği dair yapılmış çalışmalar bulunduğunu ve bu durumun bölge için ciddi bir tehlike oluşturduğunu dile getirmişlerdir. Suların denetlenip tespiti yapıldıktan sonra işletmelerin, turistlerin bu konuda bilgilendirilmesi ve yeni sağlıklı su kaynaklarının tespitinin yapılması konusunda katılımcılar görüşlerini belirtmişlerdir.

Assos bölgesinde zeytinlikleri yaygın olması nedeniyle katılımcılar zeytinin acı suyunun derelere karıştığını, bu durumun kirlilik ve pis koku oluşturduğunu belirtmişlerdir. Bu konuda çözüm önerisi olarak ise, zeytin atıklarının çevreye bırakılmaması ve gerekli çalışmalarla yakıt olarak değerlendirilmesi gerektiği katılımcılar tarafından vurgulanmıştır.

✓ İmar Sorunu

Assos bölgesindeki mevcut imar planlarının turizm odaklı olarak diğer sektörlerle entegre edilerek revize edilmesi gerektiği katılımcıların bu konuda belirttiği ilk sorundur. Ayrıca bazı katılımcılar, imar sorununun Assos'ta çözülmüş olduğunu fakat yakın destinasyonlarda bu problemin halen bulunduğunu dile getirmişlerdir. Turizm bölgelerinde imara aykırı olan yerler için derhal gerekli yaptırımlar uygulanmasının gerektiği ve çevresel değerleri koruyan sürdürülebilir boyuttaki imar planlarının yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Katılımcıların dile getirdiği bir diğer konu, imardaki mevcut sorunların yatırım yapmak isteyenlerin önünde büyük bir engel oluşturduğudur. Bu konudaki çözüm önerisi ise, gerekli kesimlerin imar ve sit alanı ile ilgili sorunlara çözümler üretmesi gerektiğidir. Ayrıca yerel kurumlar, yatırım konusunda işbirliği

yapmalıdır. Bölgede ne tür bir turizm istendiği belirlenmeli ve doğayla çevreyle uyumlu yapılaşma gerçekleştirilmelidir.

Assos destinasyonunda kitle turizmine yönelik değil alternatif turizm türlerine yönelik çözümler üretilmelidir. Assos destinasyonunda doğa ve sit alanı ile uyumlu ortaklaşa çalışmalar yapılmalıdır. Sit alanlarıyla ilgili yasalar tekrar gözden geçirilerek güncellenmelidir. Sit alanı dokusuna zarar vermeden imar izinlerinin verilmesi gerekmektedir

✓ Pazarlama-Tanıtım Sorunu

Katılımcıların üzerinde önemle durduğu sorunlardan birisi de Assos bölgesinin tanıtım ve pazarlama eksikliğidir. Bu konudaki sorunun çözüm önerisi olarak, bölgedeki arkeolojik alanların kısa zamanda turizme açılacak hale getirilmesi, kazı çalışmalarının tamamlanması ve bu alanların tanıtımının sağlanması gerektiğidir. Bu konuda turizm koordinasyonunun sadece valiliğe bırakılmaması ve bölgesel turizm planlarının eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir. Katılımcılar, Assos'a bir müze gerektiği konusunun üzerinde de önemle durmuşlardır.

Katılımcılar, Assos bölgesinin tanıtımı için fuarlara ağırlıklı olarak acentelerin de katılması ve fuarlarda maksimum verimin alınmasının sağlanması gerektiğini ısrarla dile getirmişlerdir. Ayrıca otelciler, acenteciler ve rehberler gibi sektörün temsilcileri fuarlarda yeterince yer almalı ve işbirliği halinde hareket etmelidirler.

Katılımcıların bölgenin tanıtım ve pazarlama sorunu için dile getirdiği diğer çözüm önerileri ise; hobi kulüplerinin bölgeyle ilgili farkındalığın yaratılması konusunda çalışmalar yapılması, gerektiği, online rezervasyon sistemine ve hediyelik ürün (örneğin, zeytinyağının şişelenmesi) satışına önem verilmesi gerektiğidir. Turizm konusunda koordinasyonun sağlanması için bir üst kurul oluşturulması da tanıtım ve pazarlama başta olmak üzere bütün sorunların çözümü için en önemli çözüm önerilerinden birisidir.

✓ Eğitim Sorunu

Katılımcılar, yabancı dilin yetersiz olmasını bölgede ciddi bir sorun olarak görmektedirler. Bölgenin en iyi şekilde temsil edilmesi için asgari düzeyde turizm eğitimi almış, yabancı dil bilen kişilerin istihdam edilmesi gerektiği ve sektörde çalışanların hizmet içi eğitimlerle bölgenin tarihi, kültürü ve turizmiyle ilgili olarak nitelikli hale getirilmesi bu konudaki çözüm önerilerini oluşturmaktadır. Bu konuda üniversite başta olmak üzere ilgili tüm eğitim kurumlarıyla işbirliği yapılması ve destek alınması gerekmektedir.

✓ Turizm Sezonunun Kısa Olması

Katılımcıların, Assos destinasyonu için belirttiği bir diğer konu, bölgede turizm sezonunun kısa olmasıdır. Bu konudaki en temel çözüm önerisi, bölgede turizmin çeşitlendirilmesidir. Bu bağlamda eko turizm, çiftlik turizmi, termal turizm, trekking, bisiklet turları gibi turizm çeşitlerine ağırlık verilebilir.

Katılımcılar, bölgede belirli dönemlerde felsefe günleri gerçekleştirildiğini ve bu günlere yurtdışından turistlerin de katıldığını belirtmişlerdir. Bu konuda çeşitliliğin arttırılmasının turizm sezonunu uzatacağı konusunda katılımcılar ortak fikirlerini dile getirmişlerdir. Bu bağlamda, amfi tiyatrodaki klasik müzik dinletisi başta olmak üzere bölgede çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi son derece önem arz etmektedir.

Katılımcılar aynı zamanda turizm sezonunun uzatılabilmesi için Bayramiç-Ayvacak-Ezine bölgesinin mutfak kültürünün ön plana çıkarılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bölgede gastronomi turizmi potansiyelinin(yerel otlar, zeytin, zeytin yağı, peynir) olduğunu ve Ayvacık-Ezine ve çevre destinasyonların yiyecek-içecek ürünlerinin (et ve peynir gibi) bölgenin kültürünü ön plana çıkarılabileceğini belirtmişlerdir. Bölgede zeytin ve zeytin türevlerinin çeşitlendirilmesine ilişkin çalışmalar yapılması da bir diğer çözüm önerisi olarak dile getirilmiştir.

Katılımcıların, turizm sezonunun uzatılabilmesi için; Assos festivalinin tekrar hayata döndürülmesi, Assos bölgesindeki köy hayırlarının turizme kazandırılması, gelenek-göreneklerin değerlendirilmesi, bu konularda üniversitelerin felsefe ve turizm bölümlerinin işbirliği yapması gerektiği konusunda ortak fikirlerini dile getirmişlerdir. Katılımcılar, Assos destinasyonu için tek başına turizmin yeterli olmadığını ve turizmin gelişimde diğer sektörlerin desteğinin de ihmal edilmemesi gerektiği üzerinde önemle durmuşlardır.

✓ Kaçakçılık Sorunu

Katılımcılar, bölgede tarihi değerlerin, eserlerin yurtdışına çıkarılması sorunu olduğunu dile getirmişlerdir. Katılımcıların bu konudaki belirttiği bir diğer konu ise, insan kaçakçılığı sorunudur. Bu sorun da bölgenin imajını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sorunların önüne geçilebilmesi için konuyla ilgili denetlemelerin sıklaştırılması gerekmektedir.

BİGA/ÇAN/LAPSEKİ DESTİNASYONU RAPORU

Moderatör:

Yrd. Doç. Dr. Berna Burcu YILMAZ
ÇOMÜ, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Biga-Çan-Lapseki Turizmi SWOT Analizi

Turistik kaynaklara sahip olan bölgelerin diğer bölge ve destinasyonlarla rekabet edebilmesi sürdürülebilir plan ve politikalar sayesinde mümkün olabilecektir. Destinasyon için oluşturulacak turizm plan ve politikaların gerçek ve uygulanabilir olması için ise destinasyonun eldeki mevcut ve gelecekteki durumunun bilinmesi gerekmektedir. SWOT analizi bu konuda kullanılabilecek önemli bir tekniktir. Çalışmamızda Biga, Çan ve Lapseki ilçelerinin yerel yönetimlerinin, ilçelerde bulunan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesindeki Fakülte ve Meslek Yüksek Okullarının, Sivil Toplum Kuruluşlarının, Kalkınma Ajansları ve Özel Sektör Temsilcilerinin görüşleri doğrultusunda ayrı ayrı SWOT analizleri yapılmış, sorunlar belirlenmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

BİGA

Çalıştay sonucunda Biga turizmine yönelik güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Biga SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Biga'nın büyükşehirlere yakın olması ve yol kavşağında bulunması, ✓ Denize kıyısının bulunması, ✓ Biga'nın çok eski bir yerleşim birimi olması (Antik Dönem ve Osmanlı), ✓ Bozulmamış doğal varlıkların ve tarihi güzelliklerin bulunması, ✓ Toplumsal kültürün turizme yatkın olması, güler yüzlü hoşgörülü insanlara sahip olması, ✓ Tarım, hayvancılık, sanayi ve ticaretin gelişmekte olması, ✓ Jeotermal kaynakların bulunması,
---------------------	--

	✓ Üniversite öğrencilerinin bulunması, ✓ Doğalgaz hattının bulunması, ✓ Eğitim düzeyinin yüksek olması ve gelişime açık olması, ✓ Çok kültürlülüğün (Pomak, Boşnak, Çerkez, Kumuk, Arnavut vb.) bulunması, ✓ Parion antik kenti, ✓ Karabiga'nın yelken - sörf için uygun rüzgara sahip olması; ayrıca, deniz ürünleri konusunda zengin olması, yöreye özgü kanal karidesine sahip olması, M.Ö. VII. yüzyılda da Millet kolonisi olarak kurulduğu tahmin edilen Priapos Kalesi'ne sahip olması, uluslararası statüde limana sahip olması, deniz ulaşımına elverişliliği. ✓ Barajının olması, ✓ Gümrük kapsının olması, ✓ İklimin her mevsimin karakterine uygun olması, ✓ Kent müzesinin olması, ✓ El sanatlarının gelişmiş olması.
Zayıf Yönler	✓ Kültür ve turizm envanterinin oluşturulmamış olması, ✓ Reklam ve tanıtım eksikliğinin olması, ✓ Turizm şirketi personeli olmaması ve yabancı dil bilen eleman eksikliğinin bulunması, ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması, ✓ Pansiyonların sayılarının yetersiz olması ve daha çok öğrencilere yönelik olması, turistlere yönelik olmaması, kıyı bölgelerde pansiyon bulunmaması, ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması, ✓ Deniz mevsiminin kısa olması, sahilin ilçe merkezine uzak olması, plajın yetersizliği, ✓ Arkeolojik müzenin olmaması (Parion antik kentine yönelik), ✓ Turizm yatırımlarının az olması, ✓ Halkın turizm bilincinin ve beklentisinin olmaması, ✓ Yemek kültürünün tanıtılmaması, ✓ Biga'yı simgeleyen bir unsurun belirlenmemiş olması, ✓ Biga'nın tur programlarında yer almaması, ✓ Turizm eğitimi veren eğitim kurumlarının olmaması, ✓ Turizmin öncü sektör olarak görülmemesi ve turizm politikalarının olmaması, ✓ Sanayileşmenin denizde ve havada yarattığı çevre kirliliği, ✓ Yatırım teşviklerinden yararlanma bilincinin eksik olması.
Fırsatlar	✓ Yatırım yapabilecek girişimcilerin bulunması, ✓ Genç bir nüfusun bulunması, ✓ Kırsal-eko- köy turizmi olanaklarının olması, ✓ Üniversite öğrencilerinin bulunması,

	✓ Güçlü Biga basınının tanıtım ve reklamlarda kullanılabilir olması, ✓ Çok kültürlülük ve bunların kültürlerinin ortaya çıkarılması, ✓ Uluslararası firmaların bulunması, ✓ Her dönem TBMM’de Bigalı milletvekilinin bulunması, ✓ Jeotermal turizmin uluslararası düzeyde kullanılabilir olması, ✓ Sahilin büyük bölümünün boş olması, ✓ Baraj sularında balıkçılığın yapılabiliyor olması ve barajların büyük olması, ✓ Tarım ve hayvancılık fuarları, ✓ Termal alanın yapılaşmamış olması,
Tehditler	✓ Hızlı bir sanayileşme sürecinin olması, ✓ Madenciliğin gelişmesi, ✓ Deniz turizmi açısından suyun kirleniyor olması, ✓ Karabiga’da turizm alanında Termik Santral yatırımının olması; beldenin sadece günü birlik turizm için tercih edilmesi.

Biga’ya İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Biga turizmi SWOT analizi ile belirlenen sorunlar ve çözüm önerileri altta özetlenmiştir.

Sorunlar

- ✓ Kültür ve turizm envanterinin oluşturulmamış olması.
- ✓ Reklam ve tanıtım eksikliğinin olması.
- ✓ Turizm şirketi personeli olmaması ve yabancı dil bilen eleman eksikliğinin bulunması.
- ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması.
- ✓ Pansiyonların sayılarının yetersiz olması ve daha çok öğrencilere yönelik olması, turistlere yönelik olmaması.
- ✓ Kıyı bölgelerde pansiyon bulunmaması.
- ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması.
- ✓ Deniz mevsiminin kısa olması, sahilin ilçe merkezine uzak olması, plajın yetersizliği.
- ✓ Parion antik kentine yönelik arkeolojik müzenin olmaması.
- ✓ Turizm yatırımlarının az olması.

- ✓ Halkın turizm bilincinin ve beklentisinin olmaması.
- ✓ Yemek kültürünün tanıtılmaması.
- ✓ Markalaşma açısından Biga'yı simgeleyen bir unsurun belirlenmemiş olması.
- ✓ Biga'nın tur programlarında yer almaması.
- ✓ Turizm eğitimi veren eğitim kurumlarının olmaması.
- ✓ Turizmin öncü sektör olarak görülmemesi ve turizm politikalarının olmaması.
- ✓ Sanayileşmenin denizde ve havada yarattığı çevre kirliliği.
- ✓ Yatırım teşviklerinden yararlanma bilincinin eksik olması.
- ✓ Sahil şeridinin konaklama imkanlarının kısıtlı olması, anayoldan 22 km içeride ve son nokta oluşu, denizden karaya çok rüzgar alması, denizin genelde dalgalı oluşu, deniz sezonunun kısa oluşu, işletme sahiplerinin yeterli nitelikte olmaması, eğlence tesislerinin azlığı, arkeolojik kazıların yapılmayışı, sosyal faaliyetlerin azlığı.

Kısa Vadeli çözüm Önerileri

- ✓ Kaymakamlık başkanlığında bir komisyon oluşturularak çalışma başlatmak, tarihi, turistik ve jeotermal envanterin çıkartılmasını sağlamak.
- ✓ Turizm politikalarının belirlenmesi.
- ✓ Paydaşlar arasında görev dağılımının yapılması, denetimlerinin yapılması ve eşgüdüm sağlanması.
- ✓ Sahillerin son halini tespit ederek denize girilebilir alanları belirlemek ve halka açılmasını sağlamak.
- ✓ Ağır sanayi ve termik santrallerinin turizm potansiyeli olan alanların dışına yapılmasının sağlanması, sağlanamıyorsa işletmelerin çevre konusunda bilinçlendirilmesi.
- ✓ Tarihi dokuların korunarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması. (Örneğin, tarihi evlerin restore edilmesi)
- ✓ Biga'nın turizm potansiyeline ait survey çalışmasının yapılması (rekam-tanıtım çalışmaları ile web siteleri oluşturmak).

- ✓ Halkın ve girişimcinin bilinçlendirilmesi, turizmin özendirilmesi ve projeler geliştirilmesi açısından üniversiteden akademik destek alınması.
- ✓ Mevcut festival ve fuarların devamlılığının sağlanması.

Orta Vadeli Çözüm Önerileri

- ✓ Sinema, tiyatro, sergi salonları içeren modern bir kültür merkezinin yapılması.
- ✓ Kırsal turizme yönelik projeler geliştirilmesi. (Örneğin; köyleri tespit etmek ve model köy oluşturmak).
- ✓ İl Kültür Turizm Müdürlüğü'nün ilçede biriminin kurulmasını sağlamak.
- ✓ Deniz ve kara ulaşımının modernizasyonu ile birlikte ulaşım sorunlarının çözülmesi. (Duble yolların tamamlanması, Karabiga Limanı'ndan İstanbul'a deniz otobüsü seferlerinin yapılmasını sağlamak).
- ✓ Boşnak, Çerkez, Kumuk, Manav, Yörük, Muhacir kültürlerini, köy düğünlerini ve gastronomi turizmi açısından yemeklerini ortaya çıkartmak.

Uzun Vadeli Çözüm Önerileri

- ✓ Hibe destekleriyle ve özel sektör işbirlikleri ile yatırımlarının artırılmasını sağlamak.
- ✓ Otel, pansiyon, termal turizme yönelik turistik tesislerin yapılması
- ✓ Turizmde markalaşmayı sağlamak. Bu amaçla Biga için bir sembolün belirlenerek ön plana çıkarılmasını sağlamak
- ✓ Kongre turizmine yönelik çalışmaların yapılması.

Biga turizminin gelişmesi için sahilin etkin şekilde kullanılabilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bunun için yüzme ve sörf sporunun yaygınlaştırılmasına ilişkin alanlar oluşturulmalıdır. Ayrıca avcılığa ilişkin av alanlarının oluşturulması, avcılarının bilinçlendirilmesi gibi çalışmalar yapılmalıdır. Önümüzdeki on yıl içerisinde il ve ilçeler bazında turizm potansiyelinin en üst seviyede kullanılabilmesine yönelik çalışmalar yapılarak politikaların belirlenmesi ve turizm sektörünün her bileşeninde toplam kalite yönetiminin etkin kılınmasıyla ulusal ve uluslararası pazarlarda istenilen imajın oluşmasının sağlanması faydalı olacaktır.

ÇAN

Çalıştay sonucunda Çan turizmine yönelik güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Çan SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Çan'ın bozulmamış doğal varlıklarının bulunması, ✓ Toplumsal kültürün turizme yatkın olması, güler yüzlü hoşgörülü insanlara sahip olması, ✓ Tarım, hayvancılık ve ticaretin gelişmiş olması, ✓ Jeotermal kaynakların bulunması, sağlık turizmi için elverişli olması, ✓ Üniversite yüksekokul öğrencilerinin bulunması, ✓ Doğalgaz hattının bulunması, ✓ Eğitim düzeyinin yüksek olması ve gelişime açık olması, ✓ Çok kültürlülüğün (Pomak, Muacır, Manav, Yörük vb.) bulunması, ✓ Kazdağları'nın eteklerinde yer alması; orman ve tabiat varlığıyla da önemli bir yere sahip bulunması, ✓ Kuş gözlemciliği turizminin yapılabilecek olması, ✓ Endemik bitki türlerinin bulunması (Botanik, Mantar vb.), ✓ Av turizmine uygun olması ve avcılık, atıcılık kulübünün bulunması, ✓ Kırsal turizmin gelişebilir olması, ✓ Seramik fabrikasının hem sosyal hem de ekonomik yönden katkı vermesi, ✓ Eski Yayla, Zeybek Çayır, Kızılelma, Ozancık, Söğüt Alan köylerinin bitki örtüsü ve arazi şekli incelendiğinde Kazdağları'yla eşdeğer özellikler göstermesi, ✓ Yerel yönetimin turizmi geliştirme noktasında nitelikli olması (Termal otel ve termal kent projelerinin yılsonunda devreye girmesi), ✓ Termal Otelin hemen karşısında yer alan kongre ve kültür merkezinin 600 kişi, termal otelin 750 kişi, Çan aktivite merkezinin 1000 kişilik kongre salonu imkanı sunması, ✓ Marka potansiyelinin olması (seramik), ✓ Turizm destinasyonlarından biri olması (termal turizm), ✓ Pehlivan ve deve güreşlerinin yapılıyor olması.
----------------------------	--

Zayıf Yönler	✓ İlçe köylerinde bulunan jeotermal su kaynaklarının reklam ve tanıtım eksikliğinin olması, ✓ Turizm şirketi personeli olmaması ve yabancı dil bilen eleman eksikliğinin bulunması, ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması, ✓ Alternatif otel ve pansiyonların eksik olması, ✓ Turizm kaynaklarının yeterince değerlendirilmemesi, ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması, ✓ Gezi ziyaret rotalarının belirlenmemiş olması, ✓ Müze bulunmaması, ✓ Turizm yatırımlarının az olması, ✓ Turizm kültürünün tam oluşmaması, ✓ Yemek kültürünün tanıtılmaması, ✓ Seramik fabrikalarıyla ön plana çıkması, turizmin öncü sektör olarak görülmemesi, turizm politikalarının ve planlarının olmaması, ✓ Devlet teşviklerinden yeterince yararlanılamaması, ✓ Kültür ve eğlence yerlerinin azlığı, ✓ Çan merkezdeki hava kirliliği.
Fırsatlar	✓ Yatırım yapabilecek girişimcilerin bulunması, ✓ Genç bir nüfusun bulunması, ✓ Kırsal-eko-köy turizmi olanaklarının olması, ✓ Yüksek okulların bulunması, ✓ Güçlü Çan basınının tanıtım ve reklamlarda kullanılabilir olması, ✓ Çok kültürlülük ve bunların kültürlerinin ortaya çıkarılması, ✓ Uluslararası firmaların bulunması, ✓ Her dönem TBMM’de Çan’lı milletvekilinin bulunması, ✓ Jeotermal suların uluslararası düzeyde kullanılması, ✓ Seramik sanayinin bulunması, ✓ Muhtemel otoyolların ilçeden geçecek olması, ✓ Çanakkale ilinin bilinen bir turizm destinasyonu olması, ✓ Çan Termal Otel ve Çan Termal Kent olarak iki projenin yıl-sonunda hizmete alınması, ✓ Yapılacak olan turizm projelerinde alan çalışması için elverişli yeni bir saha olması, ✓ İlçenin Kazdağları’nda kalan kısmının kadın çalışmaları, el emeği, orman ürünlerinin sanatsal işçiliği ve pazarlanması için yeni üretim merkezi olması,

	✓ İlçenin Kazdağları'nda kalan kısmının doğa turizmi, kampçılık vb. açısından keşfedilmemiş alanlar sunması, ✓ Çan'ın Termal Kent vizyonunun oluşturulmasında yükseksekokullardan akademik anlamda destek alınabilecek olması, ✓ Kongre turizminde termal ve doğa turizmi olanağının sunulması.
Tehditler	✓ Hızlı bir sanayileşme sürecinin olması ✓ Madenciliğin gelişmesi, ✓ Genç nüfusun büyükşehirlere göç etmesi, ✓ Yatırım teşviklerinden yararlanılmaması, ✓ Tarihi değerlerin ve dokuların korunmaması ve turizm amaçlı değerlendirilmemesi, ✓ Komşu il ve ilçelerin jeotermal turizm açısından Çan'ın önünde olması, ✓ Yakın çevrede alternatif turizmlerin erişime daha yakın olması, ✓ Sosyal faaliyetler için insanların eskisine göre gelirlerinden çok daha az pay ayırmaları.

Çan'a İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Çan turizmi SWOT analizi ile belirlenen sorunlar ve çözüm önerileri altta özetlenmiştir.

Sorunlar

- ✓ Reklam ve tanıtım eksikliğinin olması.
- ✓ Turizm şirketi personeli olmaması ve yabancı dil bilen eleman eksikliğinin bulunması.
- ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması.
- ✓ Alternatif otel ve pansiyonların azlığı.
- ✓ Turizm kaynaklarının yeterince değerlendirilmemesi (termal kaynaklar, turizm açısından ilkel denilebilecek kapasitede tesislerle işletilmektedir.)
- ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması.
- ✓ Gezi ziyaret rotalarının belirlenmemiş olması.
- ✓ Turizm yatırımlarının az olması.

- ✓ Turizm kültürünün tam oluşmaması.
- ✓ Yemek kültürünün olmaması.
- ✓ Turizm eğitimi veren eğitim kurumlarının olmaması.
- ✓ Turizmin öncü sektör olarak görülmemesi ve turizm politikalarının olmaması.
- ✓ Çanakale ilinin teşvik kapsamında olmaması.

Çözüm Önerileri

Kısa Vade (1-2 Yıl)

- ✓ Kaymakamlık başkanlığında bir komisyon oluşturularak çalışma başlatılması, tarihi, turistik ve jeotermal envanterin çıkartılmasının sağlanması.
- ✓ Turizm teşvik kapsamına alınması.
- ✓ Eko turizminin geliştirilmesi.
- ✓ Etili Tepeköy Termal Turizm merkezi için ihaleye çıkılması.
- ✓ Termal Otellerin profesyonel bir zihniyetle işletilmesinin sağlanması, bu konuda girişimcilerin güvenlerinin ve cesaretlerinin artırılması.
- ✓ İlçede seminer ve konferansların düzenlenmesi.
- ✓ Çan geçmiş senelerde çevre ilçelerin pazar yeri olarak kurulmuştur, bunun tekrar canlandırılması.
- ✓ Çan'ın bazı köylerinin Kazdağları destinasyonuna alınması.(Eski yayla, Zeybek Çayır, Kızıl Elma, Ozancık, Söğütalan)
- ✓ Çevre kirliliği konusunda halkın bilinçlendirilmesi.
- ✓ Çanakale'nin tanıtımlarında Çan Termal destinasyonuna yer verilmesi.

Orta Vade (2-5 Yıl)

- ✓ Üniversite öğrenci sayısının arttırıcı çalışmalar yapılması.
- ✓ Uluslararası fuarlara katılmak.

- ✓ Kalkınma ajanslarıyla yöre insanları da aktif olarak turizm faaliyetlerinin içine çekilmelidir.

Uzun Vade (5- 10 Yıl)

- ✓ Girişimciler teşvik edilerek ilçedeki termal kaynakların bulunduğu yerlere daha modern, çok sayıda kişiyi ağırlayabilecek tesislerin yapılması.

Çan turizminin gelişmesi açısından termal kaynaklar ve doğal kaynakların profesyonel girişimcilik ruhu taşıyan kişi veya kuruluşlarca değerlendirilerek modern işletmecilik çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve bu konuda sadece yerli değil, yabancı turistlerin de yöreye çekilebilmesi gerekmektedir. Ayrıca önemli bir sorun olan çevre kirliliğinin önlenmesi açısından doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

LAPSEKİ

Çalıştay sonucunda Lapseki turizmine yönelik güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

Lapseki SWOT Analizi

Güçlü Yönler	✓ Pegasus heykelinin Lapseki'nin sembolü olması, ✓ Doğal ortam ve bozulmamış çevreye sahip olması, ✓ İstanbul ve Bursa gibi büyük metropollere yakın olması, ✓ Pazarın doyuma ulaşmamış olması, rekabetin fazla boyutta olmaması, ✓ Doğa turizmini destekler tarihi, kültürel ve folklorik değerlerin zenginliği, ✓ Temiz sahil şeridine sahip olması ve zengin deniz varlıklarının olması, ✓ Jeotermal kaynaklarının olması, ✓ Boğazda kum adası olan tek ilçe konumunda olması, ✓ Boğaz trafiğinde karşıya geçiş noktası olması, ✓ Kiraz festivalinin olması, ✓ Şeftalinin markalaşmış olması ✓ 300 yıllık yağlı pehlivan güreşlerinin Çardak'ta yapılması, ✓ Osmanlının Avrupa'ya ilk geçiş noktasının Çardak olması,
---------------------	--

Zayıf Yönler	✓ Birinci derecede doğal sit alanı olmasından dolayı yatırımların yapılamaması, ✓ Genç nüfusun işsizlik nedeniyle ilçe dışına göç etmesi, ✓ Birlikte çalışma ruhunun yeterince gelişmemiş olması, ✓ Sivil toplum kuruluşlarının etkin olarak faaliyet göstermemesi, ✓ Girişimci insan kaynağının yetersiz olması, ✓ Turizm sektörünün gelişmemiş olması, ✓ Yeme içme, eğlence ve alışveriş mekânlarının yetersiz olması, ✓ Yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılmaması, ✓ Turizm bilincinin yeterince gelişmemiş olması ✓ Altyapı ve hizmet kalitesinin ihtiyaçlara cevap vermemesi, ✓ Yerli ve yabancı yatırımcılar için çekim merkezi olmaması, ✓ Turizme yönelik konaklama tesislerinin yetersiz olması, ✓ Turizm paydaşları arasındaki diyalog ve işbirliğinin yetersiz olması ve eşgüdüm eksikliği, ✓ Turizme yönelik uzmanlaşmış seyahat acentacılığı ve tur operatörlüğünün bölgede az ve yetersiz olması, ✓ Gelen turist için ilçe kültürünü tanıtıcı turistik el sanatları, hediyelik eşyaların sergileneceği bir Pazar alanı olmasına rağmen yetersiz olması,
Fırsatlar	✓ İlçenin şehir merkezi, sahil şeridi gibi yerlere ulaşım mesafesi olarak yakın olması, ✓ Zengin bitki örtüsüne, orman ürünlerine ve doğal güzelliklere sahip olunması, ✓ Doğal kaynakların ve iklimin alternatif turizmin geliştirilmesi açısından potansiyel teşkil etmesi, ✓ İlçede bir yüksekokulun olması, ✓ Doğa, tarih ve kültür turizmine olan ilginin artması, ✓ Sebze ve meyve üretimi potansiyelinin yüksek olması.
Tehditler	✓ İlçenin turistik imajının zayıflığı, ✓ İşsizlik, göç gibi nedenlerle genç nüfusun ilçeden ayrılmasının, orta ve uzun vadede yaşlı nüfusun artmasına sebebiyet verecek olması, ✓ Atık su arıtma tesisinin olmaması.

Lapseki'ye İlişkin Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Lapseki turizmi SWOT analizi ile belirlenen sorunlar ve çözüm önerileri altta yer almaktadır

Sorunlar

- ✓ Birinci derecede doğal sit alanı olmasından dolayı yatırımların yapılamaması.
- ✓ Genç nüfusun işsizlik nedeniyle ilçe dışına göç etmesi.
- ✓ Birlikte çalışma ruhunun yeterince gelişmemiş olması.
- ✓ Sivil toplum kuruluşlarının etkin olarak faaliyet göstermemesi.
- ✓ Girişimci insan kaynağının yetersiz olması.
- ✓ Turizm sektörünün gelişmemiş olması.
- ✓ Yeme içme, eğlence ve alışveriş mekânlarının yetersiz olması.
- ✓ Yeterli tanıtım ve pazarlamanın yapılmaması.
- ✓ Turizm bilincinin yeterince gelişmemiş olması.
- ✓ Altyapı ve hizmet kalitesinin ihtiyaçlara cevap vermemesi.
- ✓ Yerli ve yabancı yatırımcılar için çekim merkezi olmaması.
- ✓ Turizme yönelik konaklama tesislerinin yetersiz olması.
- ✓ Kalifiye personel ve teknik donanım eksikliği.
- ✓ Turizm paydaşı olarak yerel yönetim, sektör temsilcilerinin, sivil toplum örgütlerinin ve yerli halk arasında diyalog ve işbirliğinin yetersiz olması ve eşgüdüm eksikliği.
- ✓ Bölgede turizme yönelik uzmanlaşmış seyahat acenteciliği ve tur operatörlüğünün az ve yetersiz olması.
- ✓ Gelen turist için ilçe kültürünü tanıtıcı turistik el sanatları, hediyelik eşyaların sergileneceği bir pazar alanı olmasına rağmen yetersiz olması.

Çözüm Önerileri

Kısa Vade (1-2 Yıl)

- ✓ Turistik envanterin çıkartılması.
- ✓ İlçe düzeyinde doğa turizm faaliyetlerinin planlanması ve uygulaması aşamalarında kamu, dernekler, üniversitede konu ile ilgili çalışan

akademisyenler vb. bir çatı altında toplanarak ortak stratejik eylem planlarının oluşturulması ve üniversite kanalı kullanılarak projeler vasıtasıyla pilot uygulamaların geliştirilmesi.

- ✓ Turizm paydaşı olarak yerel yönetim, sektör temsilcileri, sivil toplum örgütleri ve yerli halk arasında diyalog ve işbirliği sağlanarak toplantı, seminer gibi etkinliklerle bilinç düzeyinin ve farkındalığın artırılması.
- ✓ Turizm amaçlı imar planının yapılması.

Orta Vade (2-5 Yıl)

- ✓ Doğa ve su sporları turizminin gelişmesi için faaliyetlerin planlanması.
- ✓ Turizm tesislerinin yapılması.
- ✓ Kültür merkezinin yapılması.

Uzun Vade (5- 10 Yıl)

- ✓ Tanıtım ve pazarlama çalışmalarına gereken önemin verilmesi ve yeni istihdam alanları oluşturulmasıyla Lapseki'nin turizm açısından bir cazibe merkezi haline getirilmesi.

Lapseki turizminin gelişmesi için öncelikle turizm envanterinin çıkarılması, tanıtım çalışmalarına ağırlık verilmesi ve turizm potansiyelinin artırılması gerekmektedir. Lapseki'de sit alanlarının daraltılması ile turizmin gelişebileceği düşünülmekle birlikte, mevcut koşullarda alternatif olarak dağ turizmine yönelik çalışmalar yapılması ve termal turizmin geliştirilmesi önerilmektedir.

Sonuç

SWOT analizi sonucunda Biga, Çan, Lapseki ilçeleri için belirlenen turizme yönelik sorunlar özetle aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- ✓ İlçelerin kültür ve turizm envanterinin yapılmamış olması,
- ✓ Reklam ve tanıtım eksikliğinin olması,
- ✓ Ulaşım altyapısının yetersiz olması,
- ✓ Pansiyonların sayılarının yetersiz olması ve daha çok öğrencilere yönelik olması, turistlere yönelik olmaması, kıyı bölgelerde pansiyon bulunmaması,

- ✓ Modern bir kültür merkezinin bulunmaması,
- ✓ Denize girilen dönemin kısa olması,
- ✓ Biga'da sahilin ilçe merkezine uzak olması, plajın yetersizliği, sahil şeridinin konaklama imkanlarının kısıtlı olması, anayoldan 22 km içeride ve son nokta oluşu, denizden karaya çok rüzgâr alması, denizin genelde dalgalı oluşu, deniz sezonunun kısa oluşu, işletme sahiplerinin yeterli nitelikte olmaması, eğlence tesislerinin azlığı, arkeolojik kazıların yapılmayışı, sosyal faaliyetlerin azlığı,
- ✓ Biga - Parion antik kentine yönelik arkeolojik müzenin olmaması,
- ✓ Turizm yatırımlarının azlığı,
- ✓ Halkın turizm bilincinin ve beklentisinin olmaması,
- ✓ Yemek kültürünün tanıtılmaması,
- ✓ Biga'yı simgeleyen bir unsurun belirlenmemiş olması,
- ✓ Biga'nın ya da Çan'ın tur programlarında yer almaması,
- ✓ Turizmin öncü sektör olarak görülmemesi ve turizm politikalarının olmaması,
- ✓ Sanayileşmenin denizde ve havada yarattığı çevre kirliliği,
- ✓ Yatırım teşviklerinden yararlanma bilincinin eksik olması,
- ✓ Lapseki'nin sit alanı içinde yer alması,
- ✓ Yeme içme mekanlarının yetersizliği.
- ✓ Yukarıda söz edilen sorunlara yönelik geliştirilen çözüm önerileri ise şu şekildedir:

Kısa Vade Çözüm Önerileri (1-2 yıl):

- ✓ Kaymakamlık başkanlığında bir komisyon oluşturularak çalışma başlatılması, tarihi, turistik ve jeotermal envanterin çıkartılmasının sağlanması,
- ✓ Turizm politikalarının belirlenmesi,
- ✓ Paydaşlar arasında görev dağılımının yapılması, denetimlerinin yapılması ve eşgüdüm sağlanması,

- ✓ Sahillerin son halinin tespit edilerek denize girilebilir alanların belirlenmesi ve halka açılmasının sağlanması,
- ✓ Tarihi dokuların korunarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması; örneğin tarihi evlerin restore edilmesi,
- ✓ Ağır sanayi ve termik santrallerinin turizm potansiyeli olan alanların dışında yapılmasının sağlanması, bu sağlanamıyorsa işletmelerin çevre bilinciyle çalışmalarının sağlanması,
- ✓ Turistik değerlerinin ortaya çıkartılması, turizm potansiyeline ait survey çalışmasının yapılması, değerlerinin ve tur rotalarının saptanması (reklam-tanıtım çalışmaları ile web siteleri oluşturulması),
- ✓ Halkın ve girişimcinin bilinçlendirilmesi, turizmin özendirilmesi ve projeler geliştirilmesi açısından üniversiteden akademik destek alınması,
- ✓ Mevcut festival ve fuarların devamlılığının sağlanması,
- ✓ Çan için Etili Tepeköy Termal Turizm Merkezi'nin ihaleye çıkarılması,
- ✓ Çan'ın bazı köylerinin Kazdağları destinasyonuna alınması (Eski Yayla, Zeybek Çayır, Kızıl Elma, Ozancık, Söğüt Alan),
- ✓ Lapseki için turizm amaçlı imar planının yapılması.

Orta Vade Çözüm Önerileri (2-5 yıl):

- ✓ Sinema, tiyatro, sergi salonları içeren modern kültür merkezlerinin yapılması,
- ✓ Kırsal turizme yönelik projeler geliştirilmesi; bunun için örnek köylerin tespit edilip model köy oluşturulması,
- ✓ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün ilçelerde birimler oluşturması,
- ✓ Deniz ve kara ulaşımının modernizasyonu ile birlikte ulaşım sorunlarının çözülmesi, öncelikle duble yolların tamamlanması ve Karabiga Limanı'ndan İstanbul'a deniz otobüsü seferlerinin yapılmasının sağlanması,
- ✓ Lapseki'de doğa ve su sporları turizminin gelişmesi için faaliyetlerin planlanması,

- ✓ Boşnak, Çerkez, Kumuk, Manav, Yörük, Muhacir kültürlerinin, köy düğünlerinin ve gastronomi turizmi açısından yemeklerinin ortaya çıkartılması için çalışmalar yapılması olarak belirlenmiştir.

Biga, Çan ve Lapseki ilçelerinde turizme yönelik sorunların çözülmesinde katkıda bulunması gereken paydaşlar ise aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- ✓ Kaymakamlıklar,
- ✓ Yerel Yönetimler,
- ✓ Milli Eğitim Müdürlüğü,
- ✓ Üniversite
 - İl Özel İdaresi,
 - İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü,
 - Orman Müdürlüğü,
 - Turizmciler,
 - Sivil Toplum Kuruluşları,
 - Güney Marmara Kalkınma Ajansı,
 - Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu,
 - Özel Sektör Temsilcileri,
 - Yerel halk.

